

Dvisavaitinis Iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Gegužio-May 15 d., 1925

442

No. 9 {176}

XIII-tasis SEIMAS

Lietuvos Vyčių XIII-tasis Seimas įvyks 1925 metų birželio 30, liepos 1 ir 2 dienomis Bostone, Mass.

Raginu nesuspenduotas vyčių kuopas ir jų apskričius išanksto uoliai rengtis prie šio Seimo ir tam tikslui išrinkti atstovus.

Sulig konstitucijos, vyčių kuopos turi teisės rinkti vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių.

Išrinktasai atstovas privalo turėti mandatą su kuopos valdybos parašais ir antspauda.

Smulkesnių informacijų Seimo reikalu paskelbs Seimo Rengimo Komisija "Vytyje".

Vyčiai! pasirūpinkime, kad XIII-tasis Seimas būtų vertas garbingo vyčių vardo ir jų tikslo.

MIKAS BAGDONAS,

Lietuvos Vyčių Centro Pirmininkas.

J. Vyšnužis.

Pavasaris - Jaunystė.

Štai prašvinta skaisti saulutė, paskleidžia erdvėsna šiltesnius savo spindulius ir sutrauko žiemos nukaltus grandinius. Sniegas pavirsta vandeniui ir griovais, upeliukais, nuteka į upes, o iš ten į jūras. Gema pavasaris. Bet koks jis silpnutis ir liūdnas! Laukai juoduoja be jokio žalumo, be gėlių. Medžiai dar be lapų, iškėlę į dangų viršūnes ir, tarsi, ko laukia, liūdi...

Tokia pat ir užgimusio kūdikio padėtis. Tokia pirmutinė jaunystė.

* * *

Laikas bėga. Diena po dienos jau pavasaris kaskart įgyja vis daugiau ir daugiau gyvumo, linksmumo. Štai padangėje "čir-vir-vir pavasarielis" sučirena parskridę vieversėliai. Pasigirsta plonutis, jautrus pempį "gyvi." Medžių šakose pradeda švilpauti linksmučiai varnėnai. Augalai pradeda pumpuruoti ir netrukus išleidžia jaunučius, žydriai žalsvus lapelius. Saulutė vis šiltesnius ir šiltesnius siunčia spindulius. Oras darosi smagesniu, malonesniu...

Panašiai vystosi ir jaunystė. Metas po metų kūdikis stiprėja, linksmėja, vis daugiau ir daugiau įgyja naujų sąvokų, žinių. Ateina jaunuolis,—ė į protą. Tuoj jis pradeda suprasti pasaulį, gyvenimą, o pagaliau, jis nustato savo gyvenimui tikslą, idealą. Tada žmogus svarsto, daro įvairias kombinacijas, kaip geriau ējus prie idealo, kaip atsiektis tikslą.

Šiame laike jaunuolis,—ė mintimis gyvena beribėse dangaus erdvėse, ten kur milijonai žvaigždžių mirgčioja, kame gražusis Orijonas ir skaistusis Syrijus. Čionai jaunuolis,—ė tobulėja gražume, graikštume, lyg pradėdas skėstis radastos žiedas...

Linksmos, švelnutės pavasario dienos skrenda ir skrenda... Ateina ir gegužės mėnuo. Tai pats pavasario gražumas, tikrasis pavasaris!

Oras nuo įvairiausių paukštyčių balsų tik banguoja... banguoja... Medžiai pasipuošę glėžnais, jaunučiais lapais. Nuo šakutės ant šakutės šokinėdami čiulba plunksnuotieji dainininkai. Pievos apsidengusios minkštu žolės sluoksniu, kuris įvairiausiai marguliuoja nuo pražydusių gėlių. Pražydę sodai dvelkia neapsakomu kvėpėjimu...

Štai, tarp baltųjų obelies žiedų kukuoja raiboji gegutė savo liūdną ir drauge širdingą giesmelę. Kiek toliau šnekučiuoja skambiu balseliu devimbalsė ar kitas koks čiulbuonėlis. Kur tik

žiūri,—ten gražu, malonu; kur tik klausai,—skardūs akordai, linksmos melodijos žavėte žavi... Rodosi, klausytum, klausytum per amžius!

Tačiau pamatai, kad tie gražiabalsiai čiulbuonėliai ne sutūpę kur nors čiulba, bet šokinėja, skraido, kad radus tinkamos medžiagos savo lizdeliui. Jie darbuojasi, kruta ir savo sunkų darbą pajvairina dainutėmis. Jie nuo pat saulutės užtekėjimo lig nusileidimo darbuojasi be atilsio. Jie naudojami tuo puikiuoju laiku. Jiems reikia sukrauti lizdelis, išperėti kiaušinėlius ir penėti, užauginti vaikučius.

Ateina vakaras. Skaistveidė saulutė nurieda žydriąja padange ir pasislepia už kalnelių, kalvų, už žaliųjų miškų. Nutyla dangiškasis sparnuočių orkestras, nurimsta visa gamta. Žmonės eina nakties poilsin. Dangaus erdvėse pasirodo baltoji Vėga, rausvasis Arklūras... ir netrukus visa padangė sumirga šviesiais dangaus kūnais.

Bet štai soduose, tarp vyšnių šakučių, pasigirsta aiškus, skardus ir be galo malonus balsas. Tai pilkosios lakštutės vakarinė! Pas upelį, žilvičių krūmuose, štai, vėl jų keletas pina iš gražiausių akordų Aukščiausiam padėkos giesmutes. Ir taip jų vakarinės giesmutės tęsiasi ligi vidurnakčio, o nuo čia pasikeičia jos į rytmetinę.

Oi, kaip pilnas judėjimo pavasario laikas! Ir dieną ir naktį reiškiasi gyvumas, neperstoja balsų aidai. Kadangi pavasaris greitai prabėga, todėl kiekvienas gyvis stengiasi jį tinkamiausiai išnaudoti.

* * *

Koks laiko gražumas tikrajame pavasaryj, toks pat ir pilnoje jaunystėje. Tikroji jaunystė prasideda, maždaug, nuo 15-16 metų. Šis laikas, tai žydėjimo, skaistumo laikas. Tada jaunime apsirėškia proto veiklumas, dvasios lakumas, gyvumas ir idealingumas. Čionai jaunimas jau ne tiek tuščiai svajoja, kiek siekia užbrėžtąjį idealą, darbuojasi idėjinėje kovoje.

Jaunystė—tai maloniausias žmogaus gyvenime laikas. Tada žmogus nejaučia gyvenimo vargų, nenuliūsta nelaimėse ir jam nebaugūs pasaulio verpetai. Pasaulis jam tuomet linksmas, malonus. Be to, jaunystė galinga. Ji nesilenkia iš savo kelio nė prieš bet kokį galiūną. Ji visur pergalėtoja!

Jaunystei netrūksta jėgų. Ji gali dirbti, kovoti su gyvenimu per ištisas dienas ir naktis. Ji savo stebėtinu darbingumu pakreipia visas žmonių eiga, padeda kitus gyvenimui pagrindus!..

Jaunystė savo rankomis suformuoja, nustato ateitį! Ir kas gali iširti jos jėgas?!...

Bet... tenka skaudama širdimi atsidusti pamėčius, kad dalis jaunimo nesinaudoja galingąja jaunyste. Jie leidžia jaunystės dienas veltui, be idealų, be darbo. Jie blaškosi gyvenime be jokio nusistatymo, it rudenį blaškomas vėjo lapas. Jų mintys ne aukštybėse skraido, nesiekia kas kilnu, dorovinga, bet maudosi žemės purvuose!.. Bet geriau apie juos ir nekalbėti. Jie nors dar gy-

vena, bet mirę yra! Ir jie nepajus kaip jaunystė prabėgs juos išjuokusi ir paniekinusi.

Tad gi mes, jaunime, kurie idealais gyvename, kurie narsiai kovojame su pasaulio verpetais, nenustokime vilties! Mūsų dvasinės jėgos nebeišsemiamos! Mūsų tikslas bus atsiektas, mes laimėsime ateitį! Tik į darbą jaunime, tik drąsiau, drąsiau prie idealų kilnių!

Kovo 25, 1925 m.

Zanavykija.

J. T. Smith

Ateitininkas.

(Iš anglų kalbos liuosai vertė A. K. Tauragis).

(Taša)

SKYRIUS XX.

Mūsų Nuodėmės Seka Mus.

Vincas taip buvo gėdos paliestas dėl savo panašumo į kapitono Morėno sūnų, taip išsigandęs skausmo, kurį jis be jokio apsimastymo uždavė savo brangiai motinai, jog jautė, kad jo sugrįžimas namon negalėjo būti pergreitas; gi savo akis laikė išmeigtas į akyratį, kuris prieš jį gulėjo, ir godžiai gaudė pirmus Syracuse miesto ženklus, iš kur jis paims traukinį į F— miestuką. Paims jis greitąjį traukinį ir bus namie vakarienei. Ak, kad jis būtų pasekęs savo švaresnes mintis ir grįžęs namon su Aroldu ir Edvardu dvi dieni atgal! Ištikro, turi jis būt žvėrimi, kad, po Edvardo energiškų išmėtinėjimų, jis ryžosi da-duoti daugiau skausmo prie to, ką jau motina dėl jo iškentėjo.

Jis turėjo gana pinigų telegramui iš Syracuse, kuriuo praneš motinai, kad sugrįšias popietiniu traukiniu iš Schenectady. Bet tuo kart pradėjo mąstyti apie Edvardo pasirodymą ant tako šale perkaso, ir blogybė jame vėl pakilo. Tas vaikinas, rodos, visados jį sekė, kada tik jis buvo nelaimėj. Turėjo prisipažinti, kad Edvardas atvyko laiku išgelbėti jį nuo nelaimės. Jis jį kaip tik laiku ištraukė iš upės, ir laiku išgelbėjo jį nuo Zėko Norkrošio. Gal dar naujas pavojus jam grąsino, kuomet Edvardas rado jį ant perkaso tako. Bet ne: jis buvo gerų žmonių rankose. Vistik jis pasiketino negrįžti namo dviejų detektyvų draugystėj. Kas gi būt ir sapnavęs, kad toks paikius, kaip Maginis, galėtų

būt tikru detektyvu, kuris sugebėtų atlikti ir stebėtinus dalykus, o ne vien tik auginti vaisius ir daržoves? Bet vistik, negrįžtų jis namon su tais dviem draugais. Norėjo jis palaikyti juosius už nepakenčiamus priešus, kurie visados įsimaišydavo į jo planus, bet jo protas sakė jam, kad Maginis tikrai buvo gudrus detektyvas, kad Edvardas T— tai geriausias vaikas. Vistik, negrįžtų namon jų draugystėj. Žinojo jisai, ką anuodu tuo laiku veikė. Juodu sekė jį į Syracuse. Juodu jį seks iki jis traukinin įlips, ir juodu sės į tą patį traukinį ir dabos prie kiekvienos stoties, ar jis neišlips; o visą laiką slėpsis nuo jo. Parodys jis jiems, kad su visais jų gabumais, juodu negalės jį prašokti gudrumu.

Kuomet pasiekė Syracuse, ir jis rengėsi išvažiuoti, Morėnienė davė jam paskutinius jo pietus ir tokių patarimų, kurie net nugąsdino jį. Ji rodėsi liūdnesnė negu paprastai, nors ir gerą darbą atliko, įkalbėdama šiam atkakliam vaikui grįžti prie savo motinos. Ji dirstelėjo į dingusio sūnaus paveikslą, kuris po kryžiumi kabėjo. Pagalios, prabilo, ir papasakojo viską apie tą vargšą vaiką,—apie jo širdies gerumą, jo mandagų būdą, jo atkaklumą, ir jo galutiną nupuolimą. Ji atleido jam visa, ką jis privertė ją iškentėti, nes tai jis padarė iš nežinojimo. Jis niekados nežinojo, kiek jį jį mylėjo, niekados nesapnavo, kad josios laimė taip surišta su jo pasisekimu. Kad Dievas jam atleistų vardan jo nežinojimo.

“Bet, ak!” ji sakė, “šiame gyvenime, kaip ašame, mūsų nuodėmės seka mus. Mes nuo jų negalim išsisukti iki atsitiesime ligi paskutinio grąšio. Turime atgailą daryti už savo nuodėmes, o jei ne,—tai jos mus paseks, ir būsime nubausti,

kuomet visai nesitikime. Tu, Vinceli, nusidėjai prieš savo motiną ir prieš Dievo įsakymą, kuris liepia godoti savo tėvus. Dabar bijoki bausmės. Būk prie jos prisirengęs. Saugokie save. Grįšk kuogreičiausiai teisiai namon; nežiūrėk nei į dešinę, nei į kairę iki klūposi prie savo motinos kojų sakydamas: "Motin, atleisk man; nežinojau ką aš padariau!"—Gi tą atlikęs eik prie išpažinties ir komunijos; priimk nelaimę ir gėdą sau už atgailą, ir tuo gerai pasinaudok. O, būsi labai laimingas, jei sveikas namo sugrįši, ir vėl matysi savo brangią motinėle, kaip ją palikai!"

Tą išgirdęs Vincas nubėlo, gi kapitonas Morėnas maloniai įspėjo savo žmoną už vaiko nuğsdinimą.

"O, kad tik mes būtume nuğsdinę savo vaiką, kuomet jis buvo mūsų," ji atsakė, "kaip gerai būt jam ir mums išėję!"

"Jos tiesa," sakė Vincas, drebančiu balsu. "Būsiu laimingas, jei Dievas man atleis už mano biauromą, nes aš niekad nepamaščiau apie savo motiną, o ji visuomet manimi rūpinosi. Ir aš gerai žinojau, nes Tėvas N—, mūsų kunigas, visuomet sakydavo, kaip daug mes esame savo tėvams kalti. Lik sveika, p. Morėniene, ir ačiū Tamstai! Parašysiu Tamstai ir pranešiu, ar sveikas sugrįžau namo."

Kapitonas palydėjo jį iki stoties, matė kaip jis išsipirko bilietą, nuoširdžiai su juo atsisveikino, ir prižadėjo, grįžtant iš Buffalo, sustoti ir aplankyti jį, nes Erie perkakas ėjo per F— miestuką. Vincas taip nudžiugo, kad jau keliavo namon, kad net visiškai užmiršo apie detektyvus, ir buvo toli nuvažiavęs, kuomet juodu atsiminė. Jis buvo užimtas vien tik tuo, ką kapitono pati sakė apie nuodėmių pasekimą ir apie savo gerą laimę, jei rasiąs savo motiną namie, kaip ją paliko. Baisiai pabūgo savo nusidėjimų prieš ją, ir stebėjos iš savęs, kaip jis taip galėjo pavirsti į tokį žvėrį, kad net nežinot, kad jo pabėgimas gali mirtinai nuğsdinti motiną. Dievas turėjo teisę jį nubausti, ir kaip lengva Jam būt tas padaryti! Liūdėsysis gali susirgdinti ir į kapus nuvaryti jo motiną. Traukinys gali nubėgti nuo bėgių ir užmušti jį bevažiuojant. Karštai meldėsi prieš šitokias nelaimes ir prižadėjo Dievui atgailą daryti per visą savo gyvenimą. Bet netrukus užmiršo savo prižadą ir nematė nė atgailai suteiktos progos.

Staiga atsiminė detektyvus ir savo sumanymą juodu apgauti. Jo puikybė smarkiai pakilo. Negrįšiąs jis jų draugystėj! Net paaukos savo bilietą, išlips prie kitos stoties. By tik apsisaugoti jų draugystės. Tad perėjo atsargiai per visą traukinį, peržiūrėjo gerai kiekvieną važiuojantį asmenį, pradėdamas nuo krovinių vagono ir

baigdamas pulmankariu, kad įsitikinus ar Edvardas T— ir Maginis kartu nevažiuoja. Nebuvo jų nė pėdsako. Bet juodu gal važiuoja traukinio kambarėly su inžinieriu?

Važiuojant į F— miestuką reikėjo persėsti į kitą traukinį Schenectady mieste. Traukiniui artinantis prie stoties, pamatė jis abu detektyvu stovinėčiu ant pastolo netoli traukinio, kuriuo jam reikėjo važiuot namon. Edvardas pasitikėjo jo žodžiu ir išvažiavo pirm jo ir, matomai, juodu nesitikėjo jo šiuo traukiniu, nes abu šnekučiavosi su pažįstamais ir atrodė jo nelaukiančiu. Tas jį suminkštino; bet vėl jo atkaklumas pakilo. Jo protas ragino jį grįžti jų draugystėj, ir Morėniene išpėjimai jo širdy atsiliepė: grįšk namon greitai be atidėliojimo. Vistik jis neklausė nieko, kaip tik savo puikybės. Buvo tik šešiolika mylių nuo namų; galėsiąs paimti kitą traukinį, kuris išeis septyniomis. Bet jo motina bus apvilta, nusimins. Ar nepasiuntus jai telegramą, pranešant sugrįžimo valandą? Jis žinojo, kad ji dar buvo džiaugsmo pilna iš pirmos telegramos, o kelių valandų susivėlinimas skirtumo nepadarys. Bet geriau nei susivėlinimas nei telegrama. Jis galės parvažiuoti pirmu išeinančiu prekinio traukiniu, nes jam visi šio apskričio gelžkelio darbininkai buvo pažįstami. O, kad jo Gerasis Angelas būt jį įspėjęs, kad dalis jo gyvenimo laimės priklausė nuo jo kuoanksčiausio namo sugrįžimo!

Slaptai išlipo iš traukinio kitoj pusėj, kad jo stovinėčiu draugu jį nepamatytų, ir nusiskubino į stotį. Kada traukinys išvažiavo su Edvardu ir Maginiu, jis išėjo į gelžkelio kiemą ir klausinėjo pažįstamų apie pirmą prekinį traukinį. Džiaugšmui nebuvo galo, kada jis sužinojo, kad tiesiu keliu prekinis traukinys išeis už dešimts minutų, gi Troy miestą pasieks už keturias dešimts penkių minutų, o per F— miestuką važiuos taip išlengvo, kad jis galėsiąs nušokti. Vienas darbininkas parodė jam tuščią prekinį vagoną. Jis skubiai išoko vidun, kad niekas jo nepamatytų, ir uždarė duris. Tuomet atsisėdo tamsumoj iki traukinys išvažiavo iš miesto. Tolumoj matėsi Mohako upė.

* * *

Prastūmė duris šviesai ir šviežiam orui įleisti, gi tuo kart kas tai suriko ant jo šiurkščiu balsu iš antro vagono galo:

"Uždaryk tas duris!"

Išsigandęs pašoko, ir paliepimą išpildė. Tik staiga tamsumoj pasirodė lempa. Šeši purvini valkatos pasikėlė antrame vagono gale, kame jie buvo susirietę,—visi žemiausios rūšies, baisenybės išvaizdoj ir būde. Suprato tada jis, kad jo

nuodėmės jį sekė. O, kodėl jis nepasielgė išmintingai ir negrįžo su draugais namon? Ar jis visuomet bus tas pats kvailys, niekad nieko neišmokstąs iš savo praeities nuotikių? Jis vėl patvirtino Edvardo baisų pasakymą: "Kvailas pradžioj, kvailas pabaigoj." Vistiek dabar jam ar būti tarp vilkų, ar su šiais šešiais žmogiškais žvėrimis. Jie sudarė pikta būrį, nes tą dieną jiems nepasisekė gauti nuodingos degtinės ir alaus; buvo policijos vejami—ir vos ištrūko iš miesto. Bet šitokiems, pakvaišusios rūšies valkatoms, linksmumo netrūko, nes vyras, kuris laikė lempą, siūbavo ją virš Vinco galvos ir atsiskęs į savo gaują užkūmęs balsu, nuduodamas prityrusį aktorių, sakė:—

"Štai kaip laimė gražiams ir narsiems prielankauja! Čia stovi kilnus jaunuolis! Kodėl aš sakau 'kilnus'? todėl, kad jis ištikro turi pinigų savo drabužiuose. Merkucijau, palengvink jį nuo pinigų naštos ir perduok viską man, o jei nors vienas centas dings, būsi tiesiai išmestas iš traukinio."

Merkucijus ir gauja apstojo nusigandusį Vinčą, ir dabojo pinigų atėmimo eiga. Viso labo buvo vienas dolieris ir penkiolika centų.

"Ar tik tiek?", apšvylęs užklausė vadas. Leiskit man jį perkrėsti. A, štai čia rišulys! Tybaltai, peržiūrėk jį ir išduok apyskaitą, kol aš mikliais pirštais perčiupinėsiu jo drabužių siūles."

"Kaip tu mane matai, nieko!" buvo pranešta, kitiems besiantinant kiek naudos Vinco drabužiai atneštų, juos paskolinus. Pagalios, liko nuspręsta, kad vaikas šiai plėšikų gaujai tik penkis dolierius vertas.

"Nenaudėli, ar tau ne gėda?" rėkė vadas, pastumdamas Vinčą, kuris virto ant Tybalto, gi tasai stūmė jį ant kito, ir per kelias minutes jie linksminosi šiuo žaislu, iki Vincas įtūžęs išspruko iš jų rato, ir kampe pasirėmė ant lazdos, kurią netyčia ant grindų rado.

Tuoj jie užmiršo jį. Vadas įnešė sumanymą kortomis lošti, kad išsprendus, kam atskiri drabužiai turi tekti. Tas sukėlė nesibaigiančias varžytines. Vinčui gal būt patikęs tas vaizdas iš juoko pusės, kad ne ta jo apgailėtina padėtis ir baisi baimė, kuri pakilo jo širdy. Ar jis išspruks gyvas? Juk valkatose nebuvo likę nė vienos žmogiškos siūlelės. Jei būt atėję jų mintin jį laukan išmesti iš traukinio, kuomet tas pilnu greitumu bėgo, tas būt vien suteikęs jiems skausaus juoko. Meldėsi, dar kaip niekad pirma nesimeldė; meldė Dievo, kad jam atleistų jo nuodėmes, ir neleistų jiems jojo sutriuškinti, ir prižadėjo mylėti ir gerbti amžinai savo artimus.

Verkė jis tamsumoj, nes jautė neišvengiamą nubaudimą. Savo paprastu narsumu pasiketino antpuolį sutikti geriausiai, kaip galima. Gal pasitaikys jam proga F— miestely ištrūkti, jei valkatos nepastebės traukinio lėtesnį bėgimą ir durų neužstos.

Merkucijus ir Tybaltas belošiant nieko nelaimėjo, bet dar pralaimėjo viską, ką turėjo, tad atkreipė savo domėsį į vaiką, sėdintį kampe.

"Man rodos šis jaunas latras turi per daug gerų drabužių ant savo kūno," sakė vienas kitam, "ir su mūsų karališko ir gerbiamo vado leidimu, kadangi jis mus aplupo, mudu taip pat aplupsime viską nuo šito jaunuolio."

"Leidimas suteiktas," beširdiškai atsakė vadas.

"Eik šen, gražusis jaunuoli, mamos numylėtini!" sakė Tybaltas, kuomet abu valkatos žengė prie Vinco: "Atiduok visus tuos drabužius, kurie dar tau liko."

Vincas pakėlė savo lazda ir sugniauzė ją geram smūgiui. Valkatos staptelėjo ir keikė žiauriais balsais, o kiti, pakėlę galvas nuo kortų, juokėsi iš jų bailumo.

Traukinys jau artinosi prie F— miestelio ir po truputį pradėjo stabdyti savo bėgimą. Išgiręs švilpimą, kuris buvo ženklas, kad traukinys artinosi prie gelžkelio stoties, Vincas dūrė lazda į purviną burną Tybaltui, kad tas net apsivertė ant lošikų, smagiai drožęs Merkucijui per galvą, šoko pro būrį, sudauzė lempą ir, atstūmęs duris, pradėjo rėkti. Valkatos, išskiriant vadą, nustojo savo galvų.

Vincas, nusitvėręs už liucos geležinės rankenos, jau buvo besirengiąs šokti iš vagono, kaip vadas pakišo koją, sukniubdė jį ir smarkiai rėžė jam per ranką. Vaikas, sušukęs baimės perveriančiu riksmu, nupuolė po traukiniu. Valkatos spruko iš traukinio ir pradėjo bėgti. Stoties viršininkas davė ženklą inžinieriui sustoti.

Ak, baisioji neatitaisytina nelaimė atsitiko! Subėgę žmonės rado vaiką begulintį greta bėgių gyvą, bet be sąmonės; rodos nepalietą, bet peržiūrėjus, rado kad dešinė koja tabalavo. Suprato susirinkusieji, kad traukinys pervaziavo koją virš kulšies, gi puolio sukrėtimas ir išgastis atėmė jam sąmonę. Bet kam buvo tas perspėjantis riksmas? Dirstelėjus į tuščią vagoną, kuriam gulėjo išsklaidytos kortos, sudaužyta lempa ir purvini drabužiai, dalykas paaiškėjo. Supratę kieno čia būta, vyrai pradėjo vytis valkatas, kurie, su policijos pagalba, liko sugauti ir kalėjiman uždaryti pirm nakties.

Taip tad vargšas Vincas Radlius sugrįžo namo! Po visų jo sumanymų, po visų sapnų, kad

sugrįšias aukso karietoj, po pasiketinimo sugrįžti nors liuosas ir teismo valdininkų nelaikomas—štai dabar jis guli ant viešo kelio, apsuptas būriu traukinio darbininkų, gydytojų ir policijantų, raišas ir pažemintas—garbės nustojęs. Daug laiko prabėgo iki kankinančios smulkmenos liko baigtos ir Vincas, po priėmimo paskutinių sakramentų nuo Tėvo N,—po suteikimo teismo valdininkams liudymo ir po patikrinimo pasikėsintojų ant jo gyvybės, pagalios, gulėjo lovoj išbalęs ir nuvargęs. Šale lovos stovėjo jo motina, laikydama jį už rankos. Kiek toliau—apsiašarojusiu veidu Edvardas...

Āk, kaip mūsų nuodėmės seka mus—ligi atgailos ir atsisteisimo dienos!

(Dar ne galas—bus daugiau).

—o—

O. Jurjonaitė.

Lietuvaitės Darželis.

“Kaipgi gražus, gražus žolynų darželis!
Pilnas jau prisėtas žalių žolynų;
Dailiai aptvėrė jį mano brolelis,
Už tat jam vainiką nupint ketinu”...

Dainuoja lietuvaitės, į darželį susirinkusios. Daug lietuvaičių žino, kaip žolynai auginti ir kaip darželis prižiūrėti; į jų darželį malonu lankyti.

Darželis primena dorovę ir lavina grožio skoni. Seniau, kuriuose tik namuose rasdavosi mergaitės, tenai žaliavo darželis su rūtomis ir kitomis gėlėmis. Nebegalima to pasakyti apie šią gadynę. Dažnai tenka matyti, kad namuose yra net kelios mergaitės, bet jų darželyje vos viena kita lovelė užžėlus žieminiams žolynais, kurie nereikalauja nuolatinės priežiūros, o kitos visos lovelės guli pūdymu. Tokius be žolynų darželius randame pas tingines mergaites; bet darbščios mergaitės, myli darželį ir visa širdimi yra jam atsidavusios. Kaipgi jo nemylėti, kad taip jame miela—malonu.

* * *

Lietuvaitės pirmasai žolynas tai rūta, nuolat žalia, tasai nemirybės ženklas. Rūta nurodo mums, kad šis mūsų šioje žemėje gyvenimas yra tik liglaikinis, o po mirties mus laukia kitas, amžinas gyvenimas, daug laimingesnis, jei tik mes kaip pridera gyvensime, būsime doringi ir vengsime pasaulio tuštybių.

Baltoji lelija, ženklas skaistybės, primena lietuvaitę, kad ir jos siela būtų tokia skaisti, tyra, kaip lelija ir nesutepta nedoru gyvenimu.

Jau gilioje senovėje, kada lietuviai stabmeldžiai tebebuvo, atrandame pas juos nuomonę apie antrąjį gyvenimą, kad žmogus mirdamas nevisiškai išnyksta, bet numirus jo dvasia, jei tik padoriai gyveno, pereina į laimingesnes gyvenimo augštybes. Nedori gi žmonės eję į pragarą. Aiškiai dabar suprantama, kodėl tai lietuvaitės iš senų senovės pirmaisiais savo žolynais pasirinko rūtelę ir leliją, nes pačios būdamos doros ir tuos žolynus pamylėjo, kurie joms dorą priminė. Be to, rūtelė dar yra vilties ženklas.

“Kad galvą kaišysi, įsekg tu rūtelę!

Juk žiedas mieliausias, tai rūta žalioji:

Su jąja prisiekia mylėti jaunoji.

Ji ženklas vilties, kaip aušrinė žvaigždėlė;

Tarp rūtų, sesute, tu dažnai dūmoji;

Lietuvei pritinka tik rūta žalioji.”

* * *

Rudasai gvazdikas ženklas tvirtybės, bet jis daugiau tinka vyriškiams prie krūtinės prisegti. Žirniukai, tvirtai šakutėmis susimezge, kad vėjas neišdraskytų, sako lietuvaitė, kad tik vienybėje jos daug ką gali nuveikti.

Našlaičių žiedai į akis panašūs, žiūri į mus, lyg norėdami pasakyti: “Neužmiršk vaikų našlaičių!” Taip pat darželyje randa lietuvaitė paguodą sunkiose savo gyvenimo valandose. “Ar aš nuvargus, ar nuliūdus būčiau, mane prakalbina aliai gėlelė,” ir tada jinai, matydama aplinkui savęs vien linksmus žiedelius, užmiršta apie savo nuoskaudas ir vėl linksma pradeda dainuoti. Todėl tai lietuvaitės iš senų senovės taip mylėjo darželį ir, reikia tikėtis, kad toji meilė niekad neišnyks.

—o—

Anti-Byras.

BŪK KELIONĖS DRAUGAS.

(*Sk. draugui Kostui K.*)

— Šalin, skubėk, drauge, nuo jų!.. Jie tavo sielą prazudys!..

Matai, aš vienu vienas keliauju į savo Tėvynę. Man šviečia Teisybės saulelė ir rodo slidųjį kelią, bet aš neįstengsiu, pritruks man jėgų tolintis nuo šmėklų!..

Taigi, sakau, drauge, jei tavo krūtinėje dar plaka mano meilė, ir jei tu—tai aš, skubėk pas mane!.. Ištiesk pagalbos ranką. Matai, kad kelionė baugi. Tikrai aš vienas neištesėsiu. Ateik pas mane; ateik ir būk kelionės draugas... O juk tada dviejų sielų kupini, pasieksime Ideala, Žinyną ir savo Tėvynę...

Šiauliai, 3-II-25 m.

J. Puišys.

Moraliai Apleisti Vaikai ir Kun. Bosko.

Kun. Bosko, norėdamas pagydyti mūsų laikų ištizusią visuomenę, ėmėsi ją gydyti iš pat jos pašaknų. Jis dėl jaunimo gyveno, jaunimui ir darbavosi. Sakydavo savo bendradarbiams:— „Gerieji ir taip geri, užtenka jus tik padrąsinti prie gero, bet visas mūsų rūpesnis turi krypti į ligotąją jaunimo pusę; vien tam mes ir gyvenam.“ Todėl, sutikęs bent kokį berniuką, dėmėjosi ar jo dvasia yra sveika; radęs gi ją sugedusia, pamažu, atsargiai ir taip gudriai elgėsi su juo, kad, galima sakyti, visados pasiekdavo savo tikslą. Nuo kun. Bosko oratorijų pradžios lig šių dienų galima daug ir daug panašių atsitikimų priskaičiuoti; paimkim, pavyzdžiui, vieną charakteringesnį.

Vieną sekmadienio rytą kun. Bosko ir teologas Borel, vaikščiodami ties kiemo mūru, kalbėjosi apie savo reikalus ir asistavo būrį linksmų berniukų, bežaidžiančių kieme. Kitoje mūro pusėje po lauką lakstė trys išdykėliai ir, išgirdę kieme bežaidžiančių linksmą klegėsi, sutarė pažiūrėti, kas ten darosi. Vienas drąsesnių pasiūlė pakelti jį ligi mūro viršaus ir ką matysias papasakosias savo draugams. Šiam užlipus ant draugų kupros ir besirangant jau ant mūro, vienas pasilikusių apačioje pašnabzdėjo antrajam:

— Iškirskime jam šposą! aš tave kiek pakylėsiu, o tu nustumk jį smagiai kiton pusėn.

Bežiūrint, kystelėjus antrąjį, ant mūro tupėjęs verste-nusivertė į kitą pusę ir krito tiesiog dviejų kunigų tarpan.

Kun. Bosko, matydamas sunkiai besikeliantį ir beverkiantį, priėjęs maloniai paėmė jį už rankos, bet šis tāsėsi į visas puses šaukdamas:—Paleisk, paleisk!

— Bet kur taip norėtum išbėgti? Išklausk nors vieną žodelį!.. Kodel taip daužaisi?

— Delto, kad tamsta nori mušti, nuvesti į sargybą.

— O ne, mano vaikelį, nėra ko bijoti; ar nematai, kad tarp draugų esi? Pasilik su mumis nors valandėlei.

— Leisk! aš noriu eiti sau; nenoriu būti su kunigais! Mano tėvas daug kartų sakė, kad kunigai yra...

— O ne, mano brangus, netikėk tokiems šmeižtams. Ar nematai, kaip visi šie berniukai yra kunigo draugai—visi linksmi. Paklausk jų, ar aš jų nemyliu; aš nieko iš jų daugiau nenoriu, tik kad linksmi ir geri užsilaikytų.

Daug žaidėjų apstojo aplinkui; kai kurie jį

vardu vadino pasilikti; todėl, berniukas bent kiek nurimo ir nustojo verkes.

— O ką, ar niekad nebuvai klausyti katekizmo? paklausė toliau kun. Bosko, glostydamas jo plaukus.

— Ne, vien delto ir nenoriu ilgiau čia likti, nes, kaip matau, priverstumėte ir mane katekizmo klausyti.

— Ar tau nepatiktų girdėti gražių pasakojimų?

— Dabar visai nenoriu.

— Tiek to... Pasakyk man kiek tau metų?

— Keturiolika!.. Bet ar paleidi ar ne?—ir smarkiai truktelėjo ranką, norėdamas pasiliuosuoti.

— Palauk dar valandėlę. Gi mišių klausyti ar niekad nesi buvęs?

— Oh, mišias!.. palieku kunigams ir davat-koms! Bet jei kartais ir eičiau tėvas mane primuštu.

— Vargšas!.. atsiduso kun. Bosko, atsisukęs į teologą Borel.—Pamatė, kad toji siela, jei nepagydyta,—žuvus. Kiek pamąstęs, kreipėsi į berniuką:

— Ar tau nepatiktų ateiti į šį kiemą pažaišti? Tokiame būryje tai bent žaidimas!

— Taip! Kad tik niekas manęs neverstų eiti bažnyčion, kad ir aš kartais nepavirsčiau juodašimčiu...

— Bet sakyk tu man, kaip tau rodos, ar visi šie berniukai tau tokiais atrodo? Matai, kaip puikiai žaidžia, kaip linksmi, kaip vikrūs?

Vaikinas įsižiūrėjo į judrų žaidėjų būrį; vieni vardu vadino, kiti rankomis mojo pasilikti su jais; taip besistebėdamas kalbėjo:—Ištiesų, kad norėčiau ateiti!

— Gerai, bėgk pažaišti su kitais—pasiuntė kun. Bosko.

Pasiliuosavus, nereikėjo daug kartų sakyti, berniukas tuoj pasileido žaišti su kitais kieme, ir žaidė ligi suskambino; tuomet apsisukęs drožė tiesiai vartų linkui. Kun. Bosko, visą laiką jį dabojęs ir laukęs ties vartais, sulaukė jį trumpai valandėlei ir pasakė keletą žodžių; pagyrė jo vikrumą, išreikšdamas savo džiaugsmą, kad galėjo susitikti su juo.

Sekantį sekmadienį, jis vėl atsirado kieme, ir žaidė, lakstė kad geriau ir nebereikia; o viskam pasibaigus, vartuose vėl rado kun. Bosko belaukiantį:

— O kur keliauji, mano mielas? Ar neini su kitais nė valandėlei bažnyčion?

— Et, atsakė berniukas,—taikydamos praprusti pro kun. Bosko,—neturiu laiko; einu namo; turiu nueiti į vieną vietą, kame aš esu laukiamas; turiu skubinti; ateisiu kitą sekmadienį.

— Gerai, reiškia pasimatysime? Bet ateik, žinai, kad tavęs lauksiu.—Ir, įdavęs mažą dovanėlę, išleido besidžiaugiantį berniuką pro vartus.

Tas pat atsikartojo ir sekantį sekmadienį. Bet, po kiek laiko, kun. Bosko gerumas galutinai apvaldė berniuką, ir jis ne tik ką dalyvavo bažnyčios pamaldose, bet pakeitė savo nusistatymą apie tikėjimą ir kunigus. Netrukus, prisirengęs priėmė pirmą šv. Komuniją.

Oratorijų gyvenime galima rasti daug tokių pavyzdžių, bet kas indomu, tai tas, kad tie atsivertėliai mokėdavo didvyriškai išsilaikyti tame malonės stovyje. Tad grįžkime pažiūrėti, kaip sekėsi augščiau minėtam berniukui. Apie jo gimdytojus galėsime spręsti iš to, kas vėliau atsitiko. Tėvas vos sužinojęs, kad jo sūnus lankosi oratorijoje beveik įsiuto ir, pasišaukęs berniuką, ėmė grūmoti:

— O tu, šelmi, rėkė tėvas,—bus blogai jei dar kartą tenai nusivilksi! Juk tu gerai žinai, kad nenoriu turėti jokių santykių su tais ilgaskverniais!

Sūnus, gerai pažindamas tėvą, pabūgo ir nerūšiai atsiliepė:

— Bet sakyk, tėvai, ką veikti šventadienį? Namie stypsoti visą laiką perdaug nuobodu. Oratorijoje pasižadžiam, pasilinksminam, ir nepasijunti kaip diena praeina.

Tėvas dar smarkiau užkriokė ir, visaip bekeikdamas, uždraudė kada nors lankyti oratoriją.

Atėius sekmadieniui, sūnus išsiprašė pasi-vaikščioti po miestą; bet apukęs iš kitos pusės, užbėgo pas kun. Bosko pasiguosti savo nuotikiu. Kun. Bosko padaršino jį ateiti oratorijon. Be to, paguodė jį šv. Panelės pagelba.

Taip praslinko pora savaitių. Nežinia kaip, tėvas sužinojo, kad jo sūnus vis dar tebelanko oratoriją. Sūnus, pareinant iš miesto, vos tik įkėlęs koją per slenkstį, sutiko tėvą, kuris, nutvėręs už rankos ir smarkiai supurtes, įstūmė jį vidun:

— Ar dar nesupratai, kad tau uždraudžiau eiti tarp tų oratorijos velnių, kurie apsupa kun. Bosko? Jei dar kartą sužinosiu tave ten buvus, išsyk perskelsiu makaulę! Pamatysi, ilgai mane už nosies nevadžiosi.

Po to, keikdamas nusitempė jį į dirbtuvę.

Sūnus visą savaitę praleido ašarose. Visą šeštadienio naktį negalėjo nė valandėlei užmigti;

vis mąstė apie oratorijos draugus, linksmai bežaidžiančius kieme; apmąstė buvusias pamaldas ir laimingas valandėles, praleistas tenai po šv. Komunijos; prisiminė kun. Bosko, ir apsipylė ašaromis... Ryto metą, tėvui greit neuždavus darbo, nusitaikęs paspruko oratorijon, kame išklaušė šv. mišių ir priėjo prie šv. sakramentų. Maldos ir Viešpaties malonės sustiprintas, drąsiai sugrižo namo. Atėjus vakarui, jis vėl nuėjo į oratorijos pamaldas. Bet ši kartą, tėvas sekė sūnų. Pamatęs jį besugrižtantį jau apytamsiu, sugriebęs kirvį, šoko prie vaikino:

— Ah, šėtone, buvai pas tą... kun. Bosko?!

Berniukas išsigandęs spruko atgal; o tėvas, iškėlęs kirvį, ir paskui jį motina, norėdama numalšinti vyrą, rėkaudami ėmė vyti sūnų, lyg didžiausią nedorėlį. Sūnus, kiek palikęs tėvus, pribėgo prie oratorijos vartų, bet rado juos užrakintus; valandėlei pastovėjus ir apsimąščius, pabeldė į vartus, bet bijojo šaukti, nes jau buvo girdėti smarkūs tėvų žingsniai iš už skersgatvio. Nebuvo ko laukti; apsižvalgė aplinkui, pamatęs čia pat palinkusį gluosnį, greit įlipo ir atsigulė įsikabinęs į šakas. Ką tik įlipo, štai du persekiotoju, praėję pro gluosnį, nubėgo tiesiai į vartus ir ėmė taip smarkiai belsti, kad, rodos, juos išverst ncrėtų.

Motina Margareta, pamačiusi kažin ką greit į gluosnį belipant, nuėjusi pasakė kun. Bosko. Pasigirdus bildesiui, kun. Bosko pasiuntė atidaryti vartus. Tuomet šiuodu, lyg du kraujo išalkę tigras išleisti iš užtyaro, piktai besidairydami aplink, nubėgo ieškoti jų aukos. Lyg tyčia, pataikę laiptus, įsigrūdo tiesiai į kun. Bosko kambarį, ir tėvas grąšindamas kirviu suriko:—Kur yra mūsų sūnus?

— Čia jūsų sūnaus nėra, rimtai atsakė kun. Bosko.

— Taigi kad yra, ir aš jį surasiu! Piktai murmėdamas, ėmė landžioti po visas kertes, po lova, spintoje.

— Atsiprašau, norėčiau žinoti tamstos vardą,—paklausė kiek susijudinęs kun. Bosko.

— Mano vardas tamstai nereikalinga; aš gi būtinai noriu žinoti, kame yra mano sūnus?

Tai pasakęs apsisuko eiti į kitą kambarį. Kun. Bosko mandagiai, bet tvirtu balsu prabilo:

— Tamstos, aš jums sakiau, kad čia jūsų sūnaus nėra, bet nors ir būtų, neturite teisės lankyti po svetimus kambarius. Šie namai yra mano ir juose aš valdau; eikit iš kur atėję, jei ne—bus kas jus išvaro.

— Gerai, einu į policiją,—atsakė kaskart nusivildamas tėvas, noriu jį būtinai ištraukti iš kunigo nagų.

— O kaip malonu, eikite—eisiu ir aš, jei tik šiam pasauliui tebėra kiek teisybės, pamėginsite jos tribunolų visą sūrumą. Žinau jūsų "dorybes" ir padarytus laisvuosius "stebūklus"!

Matydami kun. Bosko atvirą drąsumą, pabūgo ir tyliai, tyliai išsinešdino pro duris ir daugiau nepasirodė, nes gerai jautė savo juodąją sąžinę.

Tėvams išėjus, kun. Bosko rado vargšą pabėgėlį beveik sustingusį gluosnyje.—Motina Margareta ir kun. Bosko, šiaip taip nukrapštę ir atgaivinę pavaišino jį šilta vakariene. Rytojaus dienai išaušus, kad išgelbėjus berniuką nuo įsiutusio tėvo rankų, išsiuntė jį į artimą priemiestį pas gerą šeimininką, kame išmoko amato. Po keletos metų, minimas vaikiną sugrįžęs Torinan, savo darbštumu galėjo paguosti ir žmoniška išlaikyti nubiednėjusius ir mažai temylėtinius savo tėvus.

Tokiū būdu, kun. Bosko įdiegdamas gilus tikybinio jausmo, ne tik sudorino jaunimą, bet suteikė tikrą ramybę ir gerovę daugybei sugriautų šeimynų.

—o—

V. Balaišis.

Rytmečio Gėlės.

—o—

Kvepia šiltas gegužės rytmečio vėjelis. Jis nešioja žydinčių gėlių kvapus po atbundančius slėnius. Iš rytų, iš užu snaudžiančios giružės, iškilo saulutė. Per baltančius dangaus skliautus perbėgo raudonos jos vilnys ir apsupo ją.

Ji vis kilo aukštyn ir aukštyn. Štai jau jos spinduliai driekiasi žeme, vilioja gėles į savo sukurius ir mirga, spingsi jų rasų lašeliuose.

O kaip ramu, jauku! Aš ir gėlės, gėlės ir dangus. Kokia graži dangaus žydrioji mėlynė! Ji savo grožybe vilioja gėles prie savęs—į savo neišmatuojamas berybes. Jos kelia į aukštį savo blizgančias galvutes, kečia žiedus ir maudosi saulės spindulių vilnyse.

Aš jaučiausi laimingas. Po mano kojomis žydėjo ir kvepėjo gėlės. Aš gėriau jų kvapus į savo krūtine, džiaugiausi puikiai suderintomis žiedų spalvomis ir klausiau skambių giesmininkų balsų.

Aš braidžiojau po žydinčias lankas, žiūrėjau į margaspalvius žiedus, mačiau kaip milijonai bitelių, peteliškių ir kitų skraidonėlių skubinosi nuo vieno prie kito žiedo, nuo vienos prie kitos taurelės. Visur buvo jaučiama gyvybė, meilė ir linksmybė.

Ilgai džiaugiausi pavasario grože, ilgai žiūrėjau į žėrinčias rajas ir ilgai niūniavau linksma dainele. Bet... pavargau. Atsisėdau prie upės, ant jos žaliuojančių krantų, apskridau akimis dangaus mėlynę ir susimąsčiau... Po mano kojomis, vandenyje, šnabzdėjo viena kitai pasakas baltosios lelijos. Dar toliau siūbavo ajarai, nendrės ir stiepėsi vandens rožės.

— O Aukščiausiasai!—tariau aš.

— Kaip gražus ir malonus pasaulis! Kiek neapsakomos grožės ir amžinos meilės spindi pavasario gamtoje! Dabar norisi gyventi, norisi mylėti ir ilgai žiūrėti į besisupančias lelijas, į skaisčiuosius baltuosius žiedus ir svajone skristi į amžinas grožės dausus šalis...

Rožės ir baltosios lelijos, rodos, supratūsios savo grožę, švelniai susiūbavo. Jos palenkė savo kvepiančias galvas prie liūliuojančių Jaros vilnių ir išliejo aromato sroves.

Jaučiausi neapsakomai laimingas.

Aš pamylėjau tada pasaulį ir jo grožę... Pamylėjau žmoniją ir jos kilniuosius idealus.

Panevėžys, bal. 16, 1925.

—o—

K. Gelvainis.

KOVON, JAUNIME!

Suaukaupk jėgas, skaistus jaunime,
Tekyla žygiai sugodoti!
Šalin, prakeiktas apsnūdime,
Šiandien į darbą laikas stoti!

Tėvynės želia dar dirvonai,
Dar ūkanos padangę dengia.
O pikti priešai nevidonai
Sūnams mirtingą smūgį rengia,

Skaisčiosios saulės regėt neduoda
Tamsybė, dūmai, svaigalai.
Bet kas gi tą tamsybę juoda
Turės pašalinti nūnai?

Kas išvargs vagas galias?
Kas darbo dirvą išpūrens?
Kas išaugins skaisčias gėles
Ir gins nuo šaltojo rudens?

Gi tu, skaistus, grakštus jaunime,
Tą didžią kovą telaimėsi,
Tik tu išgelbėsi tėvynę
Ir tvirtą pamatą padėsi.

Į darbą tat, kilnus jaunime,
Kovą didvyrišką pradėki!
O moksle, dora, pažinime,
Didvyrius kovose lydėki!

A. Matutis.

Dievo Apveizda.

Refleksijos—minint Dievo Apveizdos parapijos ir mokyklos 25 metų sukaktį.

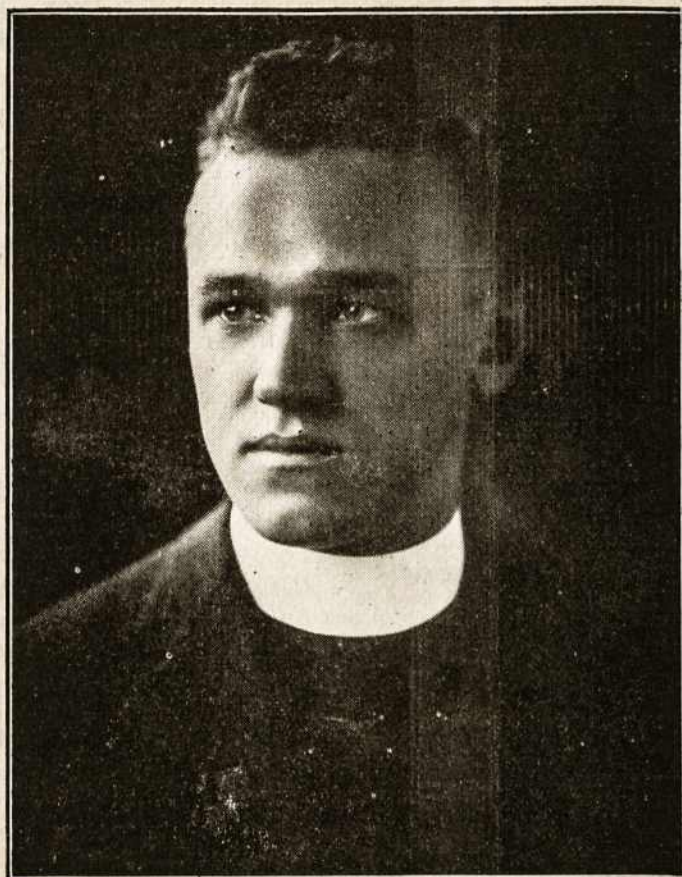
Vaizdziai stovi gyvasis reginys prieš mano akis. Aš žiūriu į gražųjį pasaulį iš ketvirtojo aukšto narvelio lango (Panevėžio kalėjimo ties Realine Gimnazija). Diena graži, saulėta, majestotinga. Aš, dar jaunutis, nelaisvis paukštuzis, trokštu išplėsti sparnus ir išskristi į laisvę. Bet gi kalėjimo raktai ir štanguoti langai ir dvokiantį mūrai varžo mano laisvę. O lauke, netoliese kalėjimo mūrų, ražančium rankose klūpo mano dėdė, a. a. Vladas Kuzma... ir meldžiasi... Meldžiasi? Tikrai! Į ką gi? Į Dievo Apveizdą. Kam gi ir už ką? Kad Jis globotų ir išliuosuotų nelaisvį paukštuzį—jaunutį kalinį. Ir už ką gi jis, toks jaunutis, uždarytas kalėjimo narvelyje? A! jo dėdė nakčia pasiuntė jį su motina į Plukius, kur įdajose buvo laikomos ir slėpiamos “uždraustos” lietuviškos knygos, kad parnešti atėjusiems pas dėdę slaptom pirkti jų. Ir tą naktį, tai ne pirmoji, viename klojime motina pripildė du nešulį rinktiniausiomis lietuviškomis knygomis; paskui, aš ir motina, užsidėjova po nešulį ant pečių ir žingsniavova užkampiais tamsumoje iš sodžiaus. Ties vieškeliu į Panevėžį motina sustojo ir sako man: “Sūnuti, tu turi lengvesnį nešulį, tai pasiskubink šiuo vieškeliu į miestą pas dėdę, kai aš eisiu Nevėžio paupiu, ir pasakyk jam, kad jis arba kitas namiškis یشهitų pasitikti mane ir prigelbėtų man... ba... nešulys persunkus man.” Motina pasuko pakalne į Nevėžio paupį, gi aš paskubau vieškeliu į miestą. Pasiėkus kryžkelį, ties Vagzaline, sučiupo mane naktiniai sargybiniai ir pristatė į “cypę”; ant rytojaus pristatė ir motiną. Po išnagrinėjimų kačapai pasmerkė mane ir motiną į kalėjimą. Ir aš—nelaisvis paukštuzis—žiūriu į maldoję beklūpantį savo dėdę ir sutampu į vieną: mano ir jo troškimas tapti man laisvam. Ir netrukus jis atsistoja, žvelgia į mane, pakelia savo dešinę ir daro kryžiaus ženklą į mane; paskui, palūkėjęs vieną-kitą momentą, ir nuliūdęs prasišalino, ir dingo... Aš, kalinys, ir-gi nuliūdaū... ir liūdėjau, kam dėdė nenorėjo ilgiau palūkėti ir pabūti, kad galėčiau ilgiau regėti ir matyti tėvišką ir dievotą jo asmenį. A! jis maldininkas! jis paskubo į bažnyčią prieš didįjį altorių melsti Dievo Apveizdos susimilti ir išliuosuoti jaunutį kalinį. Kryžiaus ženklas jo teiktas prablaivė ir sustiprino mane. Į kryžiaus galę tikėjau tvirtai. Ir, nepoilgo, Dievo Apveizda surėdė taip, kad vieną gražią vidurvasario dieną aš ir

motina buvova laisvi ir pas dėdę. Kiek tai džiaugsmo ir laimės! Aš toks jaunutis ir pasaulis toks gražus! Juoba! sulaukus vakaro, kai sutemo, motina sako man: “Rengkis, sūnuti, ir skubinkis!” “O į kur?” “Vėliau dažinosi.” Ir namų užpakaliais, sekamai Nevėžio paupiu, paskui laukais ir giriomis...

* * *

Ir motina atvežė mane į Chicagos miestą pas tėvą, gyvenantį Dievo Apveizdos parapijoje. Tai buvo rugp. 10 d. 1903 m. Šiandieninė mokykla stovėjo dabartinės bažnyčios pietvakarinės dalies kertėj. Mokyklos viršuj buvo bažnyčia, o apačioj mokykla ir tik viena dalis, dviejuose kambariuose, tebuvo pavesta tikrajai mokyklai; sakomų kambarių dvejetas būta apytuščių. Iš pietinės dalies riogsojo tartokas; šiaurinėj dalyj, kur dabartinė bažnyčia, tušti lotai. Klebonija tebuvo pradedama statyti. Sekantį (rugsėjo) mėnesį buvau atvestas ir priimtas Dievo Apveizdos mokyklon, kurią lankiau iki kalėdinių švenčių 1904 m. Mano laikuose mokytojavo Seserys Nazaretės. Manim susidomėjo dvi seseri: Brigida ir Raimunda. Jų gerumas ir rūpestis padarė įtakos į mane siekti aukštesniojo mokslo. Ir 1905 m. rudenį įstojau kolegijon siekti liaureatų. Sesuo Raimunda buvo lietuvė, tačiau lenkų Nazariečių vienuolyno auklėtinė ir narė. Šiandien ji yra garsi pranciškietė; jos vardas Sesuo Marija Pranciška, vyriausioji perdėtinė besikūriantiam Lietuvaičių Seserų Pranciškietė Vienuolynui.

Dievo Apveizdos parapija tebuvo antroji lietuvių parapija Chicagoje. Lietuviškų draugijų tebūta mažai ir jos, kuonė visos savo “mitingus” laikydavo saliūnuose. Idėjinių draugijų nebūta. Katalikiškas ir lietuviškas supratimas buvo negilus ir sustingęs. Lietuviškų laikraščių buvo: katalikų savaitraštis (vėliau virtęs ir miręs dienraštis) “Katalikas”; tautininkų savaitraštis (vėliau virtęs ir miręs dienraštis) “Lietuva”; ir laisvadarių (bedievių) mėnraštis “Kardas.” Lietuvių gyvenimas buvo tykus; tautinė sąmonė terūpėjo mažai kam; mūsiškių “broliauta” ir bendrai sugyventa su lenkais; patriotų darbuotojų trūko ir visai nesvajota apie Lietuvos nepriklausomybę. Lietuviški-patriotiški vakarai ir suėjimai buvo retenybė; parapijonų “mitingai” ir jų kivrėčai būdavo dažnesni; madoje įsivyravę nuo-

KUN. PROF. BALYS URBA,

Dievo Apveizdos parapijos (Chicago, Ill.) asistentas ir Quigley prireng. seminarijos profesorius; vyčių prietelis; sporto žinovas; Chicagos Vyčių Apskričio Baseball Lygos garbės teisėjas ir patarėjas.

latiniai baliai ir piknikai, vakaruškos ar gegužinės—kartodavosi dažniausiai. Lietuviams pasitaikydavo nesmagumų ir tekdavo dažnai kęsti "amerikonų" ir čiagimių įvairius pašėpimus: mat, vadinamieji "amerikonai" buvo taip kultūringi, jog nemokėjo ateivių atskirti ir pavadinti sulig jų tautybės; ateiviams duodavo tik sarkastiškus vardus ir visus "foreignierius" pravardžiuodavo "grinoriais," "polandėriais" ir kitais "gražiais" epitetais.

Dievo Apveizdos mokykla 1910 m. buvo perkelta į dabartinę vietą su pagrįstu dabartiniu sklepu bei svetaine. 1913 metais įvyko klebono pakeitimas. Tarpe 1913 ir 1918 m. aš laikiausi nuošaliai ir gyvenau toli. Ir delto visi įvykiai neįdomu man. Tačiau tame laikotarpyj statyta ir nedabaigta šiandieninė bažnyčia, vėliau pastatyta seserų namas. Bet gi, pradėdant 1918 m., kai klebonu liko gerb. kun. Ig. Albavičius, tai Dievo Apveizdos parapija vėl liko man namiškė.

Kad ir atsitolęs gyvenau, vienok dvasioje jaučiausi gyvenąs ir esąs joje. Kiekvienas įvykis, kiekvienas naujas darbas ir jo įkūnijimas įdomino mane gyvąja dvasia ir asmenim.

Dievo Apveizdos parapijos klebonas, gerb. kun. Ignas Albavičius, klebonaująs parapijoje nuo 1918 m. yra pavyzdingiausias kunigas ir gerbtiniausias lietuvis. Bažnyčios ir Tėvynės reikalais rūpinasi uoliausiai. Jo išmintingu pabrėdimu parpija dabar gyvuoja pavyzdingiausiai, mokykla vedama gražiausiai, draugijos rėdosi tvarkingiausiai. O viešasis Lietuvos gyvenimas Amerikoje ir-gi šaukia jį vadauti lietuvių katalikų visuomenei. Jis yra lietuvių katalikų vadas ir visų idėjinių reikalų ir užduočių šulas, kūrėjas ir įkūnytojas.

Dievo Apveizdos parapijonys gerai supranta ir žino, kad Dievo Apveizda siuntė jiems tokį dvasios vadą, asmenyje gerb. kunigo Igno Alba-

vičiaus, kad vadautų jų parapijai. Ir delto ji myli ir gerbia, kaip niekas kitas.

* * *

Geg. 3 d. 1925 m., Dievo Apveizdos parapijai minint 25 metų sukaktį, parapijonus apima neapsakomas džiaugsmas, kai mato savo darbų ir pasiaukavimų gražiausias pasekmes. Ir neveltui švenčia iškilmingą parapijinį jubiliejų. Jie pamiršta visus nemalonus momentus ir atsitikimus. Jie džiaugiasi turėdami gerbtiną ir visų mylimą kleboną, puošnią bažnyčią, ruimingą mokyklą su Kazimierietėmis lietuvaiteimis mokytojomis, seserų namą, kleboniją, skaitlingas nariais draugijas ir kuopas.

Jie džiaugiasi, gyvendami laisvės šalyj, kad jų nuvarginta tėvynė yra jau laisva ir nepriklausoma šalis, kad jos piliečiai siekia augštos kultūros. Ir-gi džiaugiasi, kad jie parėmė ją, duodant gausią pašėlą ir paspirtį.

Jie džiaugiasi, kad pačioj Chicagoj jau nebe dvi, bet keliolika lietuviškų parapijų su mokyklomis. Jie džiaugiasi, kad idėjinių draugijų pilna, kad katalikiškoji spauda tvirta ir galinga, kad gyvenimas vystosi kulturingas, kad gyvenama savo teisių supratimu ir kitų pagerbimu, kad gyvoji jėga teka lietuvių gyslose...

* * *

Dievo Apveizdos parapija, o ypač mokykla yra brangiausia mano atminimuose. Joje aš mokinausi, iš jos įstojau į kolegiją, joje praleisdavau visas atostogų vasaras, tarnaudavau mišioms. Kad klebonijoje prie Stepuko (pirmutinio klebono Steponavičiaus) ir būta lenkiškosios dvasios ir oficialinės kalbos būta lenkiškos, tačiau—nežinau—kokios jėgos stumiamas, 1910 m. aš pradėjau jaustis ir patapau tikrasis lietuvis. Ar turėtu prisipažinti, kad toji lietuvybės galė, ypač prigelbstint gerb. kun. Ignui Albavičiui, esančiam tuomet vikaru Šv. Jurgio parapijoje, išivyravus manųj, patiekė gražių minčių vėlyvesniam mano gyvenimui. Juk—

“Gražu už Tėvynę pavargti, kentėti;

“Palaimintas darbas šalies prigimtos;

“Laimingas, kurs, aušrai pradedant tekėti,

“Su broliais į darbą, kaip milžinas stos!

Nūn gi, Šiaurių Meškos neesu persekiojamas.

Esu laisvas ir laisvės šalyj. Už knygas ir už

rašta nepersekioja niekas. Bet gi pats nežinau

—delko, aš, būdamas toks artimas Dievo Apveizdos parapijai ir mokyklai, taip atsitolau; delko,

aš būdamas taip savas, palikau toks svetimas.

Ir-gi nežinau—delko, aš, esąs Dievo Apveizdos

mokyklos alumnas, išskridau taip toli nuo mylimos

savo almos. Lakiot belakiojės, audrų blaškomas, aš vis-gi nutūpti negalėjau ten, kur no-

rėjau sau sukti lizdą. Rodos, reikėjo žūti audrose. Vienok, anot dainiaus, nereikia skūstis, nes:

—Dievas sergės tave;

Be Jo tavo plunksna nekris.

Iš augšto Jis žiūri Apveizda gūvia

Ir sergsti tamsiausias naktis.

—o—

J. Vyšnužis.

Naktis.

(Iš dieninio).

—o—

Tyla... Nė mažiausio vėjelio dvelkimo! Pa dangė nuostabiai graži. Pačiame skliauto vidury veizi šviesaveidis, truputį liūdnas mėnulis. Visa dangaus erdvė prisėta įvairaus skaistumo ir didumo žvaigždžių. Per skliauto vidurį nusidriekęs šviesus paukščių kelias. Ir įvairiose vietose, kartas nuo karto, sušvinta skrendas meteoras...

Klausau... Dzin-dzin-dzin, tarsi, tolymo varpelio gaudėsysis. Sodas paskendęs paslaptingoje tyloje. Vyšnių ir obelių šakelės apsidengusios baltais, kvepiančiais žiedais, nuo kurių net oras pakvipęs.

Einu išlengvo toliau... Pasigirsta Novos vandenilio ritmingas čiurlenimas per žvyriuotus sėklius. Žengiu artyn... Novos krante žilvičių krūmuose sučiulba kaž koks nakties paukštis. Nutyla... Kieme suloja šunes ir ilgai, liūdnai kaukia. Aidas nuskambėjo alksnių šakomis—ir vėl tylu...

Štai papučia švelnus vėjelio dvelkimas ir maloniai paglosto man skrucstus. Sušnabžda jovarų lapai, sujunda vyšnių šakelės... Oras dar labiau pakvimpa. Nuskrenda ant žemės, nuo mėnulio šviesos, blizgantys žiedų lapeliai ir pranyksta jaunutėje, gležnoje žolelėje.

Pragysta maloniū balsu pilkoji lakštutė. Valandėlei nustoja, tarsi, užsisvajoja... bet vėl čiulba. Stoviu pasirėmęs į žiedais apsidengusią obelį ir klausau tos angeliškos giesmelės... Nejučiomis tampu sužavėtas. Širdis krūtinėje tik plaka... kilnoja krūtinę...

Lakštutė nutyla. Vėl visur ramu, paslaptin ga. Užsisvajoju aukso saldžiomis svajonėmis...

Teaukoja kiekvienas savo talentą Tėvynei, kaip duoklę skardinėn slaptai ir nesakydamas, kiek yra davęs. Ateis laikas, kad skardinė prisipildys, o Viešpats Dievas įrašys, kiek kuris davė. Adomas Mickevičius.

Žmogus privalo gyventi tiesoje; mąstyti, kaip gyvena; kalbėti, kaip mąsto. E. Hello.

Pr. Genys.

Mano Saulei.

(Skirta B. R.)

(Žiūr. 1924, N. 21)

IV.

Nutilo smuikas...

Tu išnykai—ir mano saulė gėso,
O rytas amžinai tylėjo...
Ir aš tariau—nemigsiu, bet kentėsiu—
Ir lūpos sudrebėjo...

Aš nesakiau, žinai be žodžių visa,
Kad myliu, į Tave meldžiuosi,
Ir lauksiu vėl, kol nieko nesulauksiu!
Žinai, bet nepaguosi...

Nutilo smuikas ir stygos vėl sustingo,
Ir po langais rudens naktis dejuoja...
Nuliūdo žemė... sapnuoja bočių girios,
Erdvė žaibais alsuoja...

Tik vien širdis nušvitus sapną audžia,
Nes tavimi, žvaigžde, jinai gyvena!
Negėsta tavo akys, netyla meilės bangos,
Nes ilgesio atvėrei okeaną!..

V.

Vakarą...

Žadėjai tu į savo laimės golį
Pakviest apmirusiąją sielą,
Žadėjai pamyluoti juk, kaip brolių,
Kaip draugą, kaip bernelį mielą...

Žadėjai tu gėlių man duoti
Ir laistyti sielos gyvybę;
Žadėjai man tiek džiaugsmo dovanoti
Ir kviesti kilti į aukštybę!..

Kaip tik dangus skliautų gelmėj paskendo,
Tuoju tu išėjai, kad vėl šypsoti!
Ir mano akyse—gelmėj jaunos krūtinės
Atvėrei vėl bekraščių plotį!..

Delko tu taip toli? delko aš čia vargdienis?
Delko nesupranti, ko sielą trokšta?"
Tik savo akimis, tik spinduliais šviesiausiai
Sukrauni širdyje svajonių bokštą...

VI.

Užgesęs žibintas.

Sumušt užgesusį žibintą—
Teskęs tamsoj širdis!
Jei rytas saulėtas nešvinta,
Tegėsta ir viltis!

Šukes teužneša, užbarsto...
Pražilusį diena...
Ir prie nuliūdusiojo karsto...
Teblykštą ji liūdna...

Iškelt žibintą!—suliepsnojo,
Užgeso amžinai...
Juoda tamsa laukus nuklojo—
Klaiki naktis senai.

O nežinai, žvaigžde aukštoji,
Vargdienio sopulių!..
O nežinai, nė nesapnoji
Žmogaus skausmų gilių!..

VII.

Silpnojo skundās!

Nusilpau—bet nieks negaivina širdies,
Krūtinė išdžiūvo nuo skausmo gilaus...
Kas ranką prie mirštančios sielos išties?
Kas liūdnąją širdį priglaus?!..

Kiek kartų jau skundžiaus karčiausiai skaus-
mais
Ir saulei ir žemei, miškams ir laukams,
O širdį, nutvilkęs aštriausiai šauksmais,
Išplėšęs nusviesiu vilkams...

Tečiulpia man kraują gilus sopulys,
Te sielą kankina juodoji mirtis—
Juk saulė į mano laukus neb'išklis,
Manęs nebeguos' juk viltis!..

Gana, nemylėsiu jau žemės daugiau—
Veidmainė ji buvo ir bus amžinai!
Ramybės! joje aš užmigsiu smagiai,
Bet tu—ko taip verkia širdis, nežinai!

Skaudu... Nežinok! Tu—aukštybių žvaigždė,
Vilioji visus nekaltais spinduliais...
Paguosk! Paskutinį tau sykį—sudie!
Keliausime savo keliais!

VIII.

Žvaigždės šypsenā.

Nusišypsojai tu—ir atgimiau iš naujo!
Nauja šalis nušvito prieš akis...
Suvilgė gyslas srovė karščiausio kraujo—
Ir tavo burtuose tuoju diena prašvis!

O ne! Tu nemanyk, pasaulis, neviljoja!—
Aplink tamsa—nakties tamsa juoda...
Tik tavo akys takus džiaugsmu nukloja,
Tik tavo žvilgsnis—slapta sielos guoda!..

Nusišypsok dar kartą tu, žvaigždele mano,
Tegu paskęs džiaugsmų srovėj širdis!
Tegu pakilsiu vėl virš skausmo okeano,
Tegu pasaulis vėl skaisčiai nušvys!

Tegu... aš parpuoļes bučiuosiu žemę
Ir sieksiu tau, kad myliu iš širdies!..
Tegu... prasiblaivys dausų skliautai aptemę,
O ašaros per skruostus nuriedės...

IX.

Atverk vartus!

Kam silpnas aš, kaip ta liepsna,
baigiu tvaksėti?..
Širdis ko merdėja jauna,
kam taip kentėti?

Senai, prie aukuro senai
daina nuskrido...
Per skausmo jūrą amžinai
krūtinė brido

į Sostą Tavo aiduose
šviesios jaunystės,
supynus džiaugsmą gijose
balsų vaikystės...

Atverk, prašau, atverk vartus—
liūdžiu, vaitoju!..
Delko likimas taip kartus
po mano kojų?..

Mazeikiai, 1924 m.

Juozas Raimys.

PRAŽYDO ŽIBUTĖS.

Pakrantėj, prie tako, lazdynų pavėsy,
Kur saulės šviesos tu visai neregėsi,—
Ten skaisčios ir gražios, kaip žydrios žvaigždutės,
Pražydo žibutės.

Ne gėlių daržely' tarp rūtų pražydo;
Pakrantėj' tik šviesą dienos jos išvydo.
Jas dengė nuo saulės lazdynų paskraistė,
Vien rasos jas laistė.

Kaunas, 1925 m.

P. Erūnas.

GYVENIMO JŪRA.

Siaučia bangos—ir likimas
Žudo žydziančias gėles;
Plaukia brangūs atminimai
Vien iš skurdžios praeities.

Tiek sunkybių ir dejonių,
Ilgėšiai skaidrios aušros,
Ir už buitį tiek karionių
Tarpe siaučiančios audros.

Šypsos veidas—vėl giedra,
Kad nušvito tamsuma;
Bet aplinkui amžina—
Ošia ta pati jūra...

Kastas Gelvainis.

Tėvynės Meilė.

Stebuklinga galė—tėvynės meilė. Ji kalnus
nuverčia, didžius darbus nudirba. Kas myli tė-
vynę, tas ir sunkiausio žygio nenusigąs. Bet ne
vien tik dėl to mes privalome mylėti tėvynę.

Tėvynė yra mūsų antroji motina. Ji savo
dirvose išaugino grūdus ir suteikė kūnui peno.
Jos girių paukštelių giesmė mus pirmą sykį pra-
džiugino. Pirmą žodelį, kurį mes ištarėme, buvo
gimtosios kalbos. Ir kaip gi nemylėti to, kas
mums tiek gero davė!?

Žmogus, blogu atsilyginąs už gerą, yra ne-
vertas žmogaus vardo. Lygiai ir tas tautos sū-
nus, kuris tiek daug įgijęs iš tėvynės, nebenori
jos mylėti, pamiršta ją,—yra nevertas žmogaus
vardo.

O tu, skautusis jaunime, tautos viltie, ar ir
tu pamirši tėvynę? Ar ir tavo krūtinėje išdzius
gausus meilės šaltinis? Ne, jei nenori įsigyti
išgamos vardo, tai mylėk visu meilės karštumu
tėvynę.

Juo labiau tu, užjūrio jaunime, privalai my-
lėti mūsų gimtąją žemę. Tave skiria nuo tėvy-
nės platus okeanas, tavo sielą slopina įvairūs gai-
valai; tu daug greičiau gali prarasti karštą tėvy-
nės meilę. Tu sudarai skaitlingą Lietuvių jau-
nimo dalį. Tavo tėvynės išsivadėjimas būtų dide-
lis smūgis Lietuvai.

Tad parodyk, užjūrio jaunime, kad tu moki
mylėti tėvynę. Kad tavo meilės neįstengia nu-
slopinti nei platus okeanas, skirias tave toli nuo
gimtosios šalies, nei svetimų tautų įtaka. Tuo
tu dar sykį įtikinsi žmoniją, kad lietuviai, ir toli
nuo tėvynės atskirtas, moka ją mylėti. Paro-
dysi, kad tautinė sąmonė ir patriotizmas skais-
čiu spinduliu šviečia tavo krūtinėje...

Kas tėvynės nemyli—nėra vertas žmogaus
vardo.

Pašvitinys, bal. 4, 1925 m.

Tėvai auklėja savo vaikus taip, kad jie galėtų gyventi
šiam pasaulyje, koks jis yra, o privalo juos auklėti taip,
kad per juos pasaulis geresnis pasidarytų.

Kantas.

Nekalbėk nei gerai nei blogai apie save; jei kalbėsi
gerai, žmonės netikės, jei blogai—jie tikės daugiau, negu
tu būsi sakęs.

A. Matutis.

Tėvas Jacques Marquette (1637-1675)

(250-ties metų nuo jo mirties sukaktuvėms paminėti.)

Istoriniai žinoma ir pripažinta, kad Tėvas Jacques Marquette ir M. Joliet'as buvo pirmutiniai europiečiai, kurie 1673 metais atrado ir ištyrė Mississippi upę. Tėvas Marquette gimimu buvęs iš Pikardijos. Charlevoix'as vadina jį vienu gerbtiniausiųjų misijonierių Naujojoje Prancūzijoje ir pažymi, jog jis padarė daugybę kelionių, atradamas ir ištirdamas daug kraštų, taip pat ir Mississippi upę. Kurį laiką Tėvas Marquette gyveno Canadoje ir sugebėjo greitai pramokti keletą kalbos dialektų Indijonų genčių, gyvenusių Aukštesniųjų Ežerų (Upper Lakes) pakraščiuose. Michillimackinac'o sodybos pirmutinis įsteigimas ir apgyvendinimas 1671 metais priskaityta jo įtakingumui ir pasirizimams.

Tėvas Marquette daug girdėjo ir prityrė nuo Indijonų apie Mississippi upę vakaruose. Ji plaukė pietų linkui ir buvo vadinama *Mississippi* —taip ją užrašė Tėvas Marquette savo užrašuose. Būta daug kėblumų ištirti arba surasti ties kuria tikraji vieta ji įteka jūrosna. Apie tai būta trijų nuomonių anuose laikuose. Pirmutinė nuomonė buvo ta, jog ji plaukė į Californijos užlają; antra, kad savo vandenį varė į Meksikos užlają; ir trečia, kad savo kelionėje užsisuka į rytus ir įteka į Atlančio okeaną Virginijos pakraščiuose. Išrišimas buvo ne mažiau svarbus komercijos ir politikos atžvilgiais, kiek interesingas, kaip geografinė problema. Labai susidomėjo M. de Frontenac'as, gubernatorius Canadai, ties kuria vieta įteka sakomoji upė. Delto jis paragino ir padaršino tam tikslui sudaryti ekspediciją. Jis taip pat manė, kad eksploruojant upę, galima bus surasti ir kitų indomių atradimų. Tiems ištyrimams vyriausioji ekspedicija buvo pavesta M. Joliet'ui, gyvenusiam Quebec'e tuo laiku, ir Tėvui Marquette, apsistojusiam Michillimackinac'o sodyboje arba artimoje apygardoje. Tėvas Marquette užrašė savo kelionės prityrimų ir atradimų visas svarbiąsias žinias. Tie užrašai, Tėvo Dablono rūpesčiu, pasiūsta Prancūzijoje ir po aštuonerių metų atspausdinta Paryžiuje. Iš Tėvo Marquette raštų žymėtina, jog jo daviniais duota daug ko nauja žmonijos žinijai. Gi jo žemėlapiai yra svarbūs ir brangintini net šiandieną. Besitriušdamas, tačiau, nepamiršo savo draugijos (Jėzaus—arba Jėzuitų) prakilnaus obalsio: viską aukoti didesniajai Die-

vo garbei. Tatai visur garsino Dievo žodį ir atvertė daugelį į Katalikų Tikėjimą.

Gegužės 17 dieną 1673 m. Tėvas Marquette ir M. Joliet'as su penkiaais kitais prancūzais, apsirūpinę neperteklingu maistu, įsėdo į dvi valti ir išsirengė kelionėn. Bėplaukiant upe jie patiko pirmutinę Indijonų gentį, kuri vadinosi *Folles Avoines*. Tėvas Marquette suprato jų kalbos dialektą ir aiškino jiems Dievo žodį. Toji Indijonų gentis buvo drauginga Tėvui Marquette ir jo bendrams. Gi vyresnieji patarė nebeplaukti toliau ir grįžti atgal, nes tolimesnė kelionė esanti pavojinga. Tėvas Marquette dėkojo už gerus jų patarimus ir pareiškė, kad užmanyto pasirizimų atsiėkimui jis noriai guldytų savo galvą. Gausių žinių gavęs iš jų ir pasimeldęs jis apleido juos ir atplaukė į *Puanų* užlają, vadinamą dabar Green Bay, kur Prancūzų kunigai turėjo didį pasisekimą, atverčiant Indijonus į tikrąjį Katalikų Tikėjimą.

Ilgainiui jie įrėsi augštyn Fox'o upės, tekančios į Puanų užlają ir prisiartinio *Maskoutinų* (ugnies genties) kaimo, apgyvento trijų genčių, būtent—*Miamiu, Maskoutinų ir Kikabeaux'ų*. Miamiai buvo labai draugiški, prietelingi ir atrodė geriausiai. Maskoutinai ir Kikabeaux'ai buvo labiau šiurkštūs. Tėvas Marquette, atlankęs tas gentis, buvo didžiai patenkintas ir gerėjosi, matydamas pastatytą didį kryžių kaimo viduryje ir padabintą padėkos žymėmis Didžiajai Dvasiai už buvusią pasekmingą medžioklei žiemą. (Tai Tėvo Allouez'o misijonieravimo garbingi nuopelnai). Tėvas Marquette ir M. Joliet'as, negaišinant laiko, tuojau sušaukė tų genčių viršininkus ir jiems išaiškino ekspedicijos tikslą, pareiškiant, jog jie yra pasirizę atsiėkti savo sumanytą ir prašė duoti pagelbon vedėjų—bent dvejetą, kad apsaugotų juos nuo paklydimų. Viršininkai sutiko ir skyrė du Miamiu vadauti jų kelionei. Jie kitą dieną, būtent, birželio 10, visų kaimo gyventojų akyvaizdoje, lydint dviem paskirtiem vedėjams, pradėjo tolimesnę kelionę. Jie žinojo, kad nuo Maskoutinų kaimo už trijų lygų randasi upė, įtekanti į Mississippi; paskui, kad krypta vakaruose į pietvakarus; ir kad randasi daug pelkių, klampynių ir ežerėlių. Tuo atžvilgiu vedėjai buvo tikrai reikalingi. Ir abu Miamiu daug kuo prigelbėjo jiems, k. a., perke-

liant valtis, pergabenant proviantus ir panašiai. Pasiekus upę, plaukiančią vakarų linkui, vedėjai grįžo atgal prie savųjų.

Dabar jie įrėsi nežinoma upe, pavadinta *Mescousin* bei *Mesconsin* (Wisconsin). Ji buvo plati, tačiau negili ir irtis pradžioje buvo labai sunku. Po gan ilgo ir vargingo įrimosi jie pasiekė sakomosios upės įtaką ir birželio 17 dieną jau radosi Mississippi upėje. Diena iš dienos beplaukiant smarkiaja ir plačiaja upe, taip apie 25 dieną jie pastebėjo upės krantuose gerai išmintą taką. Paskubo prie krantų, ir Tėvas Marquette ir M. Joliet'as išsėdo. Juodu, palikę irklininkus saugotų valtis, patys žengė taku observuoti, kur link ir prie ko jis lydi bei veda. Tyliai beeidamu dvi lygi, jiedu pamatė kaimą, riogstantį slėnyj, o pusės lygos atstumoje regėjo kitu du kaimu kalnuose. Beeidamu artyn, juodu garsiai šaukė. Indijonai, išgirdę šauksmą, išėjo iš savo šėtrų ir kurį laiką žiopsojo į abu pribuišiu. Netrukus indijonai įgaliavo keturis savo vyresnius pradėti kalbą su atvykėliais. Pasiuntiniai palengva prisiartinio prie jų. Du vyresniuolu atsinešė pypkes, papuoštas plunksnomis ir, be kalbėjimo, draugingumo ženklodeliai, pakėlė į saulę. Tėvas Marquette, užsitikėjęs prietelingiems jų ženklams, paklausė prie kokios genties jie priklauso. Jie atsakė, kad esą Illinoi(s)iečiai ir, paduodami savo pypkes, pakvietė abu pribuišiu žengti kaiman, kur buvo priimti didžia pagarba ir nulydėti pas vyriausiąjį vadą. Jis džiaugėsi iš jų atsilankymo ir sveikino juos, o susitelkę raudonodžiai prisiziūrinėjo tylinčiu smalsumu.

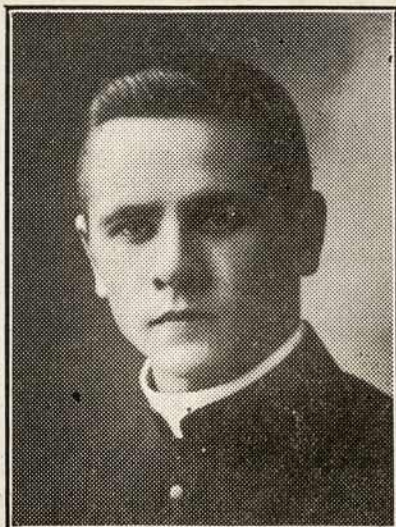
Kai buvo pasodinti tam parinkton vieton, tai buvo paduota taikos pypkė (calumet). Draugingumo deliai pasirūkius pypkius, Illinojaus visų genčių vyriausysis užkvietė atsilankiusius dalyvauti įvykstančiame jų susirinkime. Tėvas Marquette išaiškino vadui kelionės tikslą ir įteikė jam daug dovanų. Vadas pritarė viskam, tačiau visų genčių vardan įspėjo jį, nuoširdžiai patardamas, nebetęsti ekspedicijos iš priežasties skaitlingųjų pavojų tolimesnėje kelionėje, o už įteiktąsias dovanas dovanuoja jam taikos pypkė. Po susirinkimo buvo iškelta puota su iškilmomis apeigomis. Po to, jie buvo iškilmingai lydėti per kaimą, gaudami nuo vietinių atminimui juostų ir kelraiščių. Sekančią dieną jie apleido Illinojaus genčių vadą, prizadėdami sugrįžti po keturių mėnulių laiko; ir buvo iškilmingai nulydėti į jų valtis, džiaugsmingai demonstruojant raudonodžiams, daugiau šešių šimtų skaitliu.

Taikingai persiskyre su raudonodžiais, jie įrėsi toliau. Lengvai beplaukiant žemyn jie do-

mėjosi ir dairėsi ar nepamatys *Pekitanoni* (Missouri) upės, įtekančios į Mississippi iš šiaurvakarų. Dasiirę prie sakomosios upės jie pastebėjo stačias ir augštas uolas, kuriose matėsi dviejų monstrų figūros, nupieštos žaliomis, raudonomis ir mėlynomis varsomis; baisiai atrodančios, tačiau taip gabiai nupieštos, jog Tėvas Marquette pradėjo net abejoti, ar tik ne keno kito tas darbas atliktas nepasiekiamose uolose; raudonodžiai nebūt pajėgę to atlikti. Tos figūros žinomos šiandieną vardu *Piesa* ir dar gerokai išsilaukė.

Apie dvidešimtį lygų į pietus nuo *Pekitanoni* upės, truputį pasukę į pietryčius, jie užtiko įtaką kitos, vadinamos *Ouabouskigou* (Ohio) upės. Netrukus jie dasiirę baugingos vietos raudonodžiams, kurie pasakojo tą vietą esant velnio buveinė. Gi ištyrus, pasirodė visa eilė povandenių uolų, išsikišusių 30 pėdų augščio, į kurias bangos įsiutusiai mušė ir atpuldamos dundėjo triukšmingai ir smarkiai kriokė. Sakomoji upė išplaukia iš rytų, kur buvo tirštai apgyventa nepavojingos ir taikingos *Chuouanons* genties, kurią persekiojo Iroquoi(s)iečiai, suimdami ir paversdami ramius žmones vergais. Paskum nuožmiai kankindavo ir nužudydavo. Toje apylinkėje būta geležies rūdos turtingi sluoksniai. Netrukus keliauninkai pamatė laukinius raudonodžius, apsiginklavusius ir belaukiančius jų prisiartinimo prie krantų. Kai irklininkai rengėsi prie apsiginimo, tai Tėvas Marquette prezentavo taikos pypkė ir atsiliepė Huronų dialektu; raudonodžiai nieko neatsakė jam, tačiau parodė ženklus išsėsti ir pasistiprinti jų valgiais. Jiems išsėdus, jie buvo pakviesti į jų palapines ir pavaišinti. Šieji raudonodžiai turėjo su savim šaudykles, kirvelius, peilius, matikus ir butelėlius parakui. Jie painformavo Tėvą Marquette, kad pasiekus jūras esą reikalinga dešimtį dienų atidėti kelionei; kad savo įrankius pirko nuo europiečių, atvykusių čia iš rytų; kad tie europiečiai turėję paveikslų ir ražančių, griežę keliais instrumentais ir buvo panašiai pasirėdę, kai Tėvas Marquette, ir mandagiai apsiėję su jais. Kadangi tie raudonodžiai nepažinojo krikščionybės mokslo, tai Tėvas Marquette apsakė jiems visa, kiek galėjo apimti jų protas. O paskui įrėsi tolimesnėn kelionėn.

Irdamiesi į pietus jie pasiekė latitudo trisdėšimt trečiąjį laipsnį, anot Tėvo Marquette užrašų, ir vienoje upės pusėje jie atrado sodžių, vadinamą *Metchigamea*. Jo gyventojai buvo šarvuoti saidokais, vilyčiomis, vėzdais ir karakirviais. Kaikurie mėgino jiems užstoti kelią, apverčiant valtis, o kiti pasiliko krantuose. Tėvas Marquette prezentavo taikos pypkė, tačiau viskas veltui. Raudonodžiai buvo beveik pradėdą pulti

KUN. STASYS KIŠKIS,

gimęs 1900 metais spalio mėn. 20 d. Petrapilyj. Ten 1918 m. baigęs gimnaziją aukso medaliu. Gimnazijoje vadovavo katalikų moksleivių ateitininkų kuopelei. Vėliau su viena lietuvių tremtinių grupe grįžo į Vilnių ir ten išėjo kunigų seminariją. 1922 metais Kaune įstojo į Lietuvos Universiteto teologijos-filosofijos skyrių, kurį šiemet su pasižymėjimu baigė.

Atliekamomis nuo mokslo valandomis uoliai dalyvavo katalikų jaunimo pavasarininkų, studentų ateitininkų ir kitose visuomenės organizacijose, dažnai būdamas jų pirmininku.

juos, kai vadai, pagalios, pamatę taikos pypkę, įsakė sustabdyti puolimą. Tada visi metė savo ginklus ties atėivių kojomis, kaip taikos ženklą, ir prigelbėjo jų valtims pasiekti krantus. Kai raudonodžiai nesuprato tų šešių dialektų, kuriais į juos prakalbėjo Tėvas Marquette, tai jis atsiliepė į juos ženklais. Pagalios, surado vieną senį, šiek tiek suprantantį Illinoi(s)iečių dialektą. Per jį, kaip vertėją, išaiškino savo pasirizimus pasiekti jūras, o taip pat pamokino juos Tikėjimo dalykų. Atsakydami raudonodžiai patarė iirties dešimtį lygų iki kaimo *Akamska* (Arkansas), kur jie gausią reikalingų žinių, ir jų kelionei jiems davė dar maisto.

Akamsko indijonai gyveno rytinėje Mississipi upės dalyj, ties pačia Arkanso upės įtaka. Kai artinosi apgyvendintų krantų, tai raudonodžiai išplaukė dviejose valtyse pasitiktų eksploratorių. Taikos pypkės pagelba buvo tuojau užmegsti draugiški ir prietelingi ryšiai ir jie buvo priimti didžiu svetingumu. Raudonodžiai tuojau surado ir pristatė jaunuolį, gerai suprantantį Illinoi(s)iečių tarmę. Visa diena praleista vaisėšė, kurias jiems surengė vietiniai. Tėvas Marquette ir M. Joliet'as negaišino laiko, bet užrašinėjo visas gautąsias ir nugirstas žinias apie te-

kančią žemyn upę, pakraščiu gyventojus, nepamiršdami pažymėti jų tikybos ir apeigų. Taip pat patirta, kad Arkansiečiai gyveno nuolatinėje baimėje del artimųjų kaimynų, k. a., Čikasavų (Chickasaws) genties, kuri pirkdavosi šautuvų iš ispanų pirklių ir neleisdavo jiems naudotis upe. Jie gi patys pirkdavosi kirvelių, peilių ir blizgučių iš genčių, gyvenančių rytuose ir turinčių ryšius su europiečiais; dalimi pirkliaudavo ir su kaikuriais Illinoi(s)iečiais, apsigyvenusiais vakaruose; tačiau šautuvų negaudavo iš niekur pirktis.

Tėvui Marquette daugiau rūpėjo krikščionybė, todėl visur garsindavo Dievo žodį, gi M. Joliet'ui rūpėjo Naujosios Prancūzijos galybė, todėl jis imdavosi užmegsti tamprus prietelingumo ryšius. Abudu gausiai apdovanodavo vyriausiusius ir jų pavaldinius. Taip pat padarė ir čia. Tačiau mažai ką gavo atgal. Kaikurie raudonodžiai, nužvelgę, kad pribuvėliai turi apščiai žibučių ir kitų brangių dalykų, iš apimto pavydumo mėgino juos nužudyti nakties laiku. Bet vyresnieji suardė jų užmanymus, ir pristatė svečius prezentuoti taikos pypkę, kaipo garantiją tolimesniam saugumui.

Tėvas Marquette ir M. Joliet'as, įbauginti netikėtais įvykiais, negalėjo ramiai užmigti. Tatai pradėjo tartis, ar tęsti tolimesnę kelionę, ar jau užteks to, ką lig šiol eksploravo. Dabar jau žinojo, jog Mississipi upė įteka į Meksikos užlają, o ne į Atlantiką, kaip pradžioje manyta. Toliau, jeigu irtūs, tai galėtų patekti ispanų nelaisvėn, kurie savo valdžioje laikė užėmę visą teritoriją sakomosios upės apylinkėse; prie to juk negalėtų atremti įvairių laukinių skaitlingų genčių užpuolimo, kurios buvo prašmatniai išsilavinusios šaudyti; pagalios, turėjo visas reikalingas žinias, liečiančias tas vietas. Be to, dar sužinojo iš raudonodžių, jog pasiekti Mississipi upės įtaką užima kelionėje tik dvi ar tris dienas. Todėl jiedu nutarė grįžti atgal ir išduoti savo raportus. Tačiau, jeigu būtų žinoję, kad nuo Arkanso upės yra septyni šimtai mylių iki Meksikos užlajos, tai gal būtų toliau tebetęsę užmanyta kelionę.

Lygiai du mėnesiu praslinko nuo to laiko, kai apleido Mackinaką. Dabar jie įrėsi atgal. Kelionė prieš vandenį buvo begalo sunki ir varginga. Jie buvo labai atsargūs ir saugojosi kiekvieno pavojaus. Baigiantis vasarai, persimainė oras ir apnyko uodai. Dažnai nakvodavo valtyse, be ugnies, ištisomis naktimis. Tas visa daug pakenkė Tėvo Marquette silpnajai sveikatai. Jie vistiek nusidžiaugė, kada vargingoje jų kelionėje sužinojo, kad Illinojaus upe yra trumpiau ir pa- rankiau pasiekti Michigano ežerą nei Fox'o—

Wisconsin'o upėmis. Taigi jie ir plaukė Illinojaus upe. Septynias mylias žemiau dabartinio miesto Ottawa jie atlankė raudonodžių kaimą, vadinamą Kaskaskia. Čia maloniai buvo jie priimti ir išbuvo tris dienas. Vietiniai džiaugėsi jų atsilankymu ir meldė Tėvo Marquette įsteigti misiją. Jis prižadėjo tai padaryti, kai atgal grįžtų.

Vieno raudonodžių vyresniojo ir kaimo kariūnų buvo jie eskortuojami Michigano ežero linkui. Kokia tikraja linkme bei kokiuo tikruoju keliu jie pasiekė Michigano ežerą, tai antikvaristai nesutinka savo nuomonėmis. Nuo Des Plaines, šiaurinės Illinojaus upės šakos, žinomi buvo du keliu pasiekti valtimi ežerą. Arba persikeliant į Chicagos upę, arba į Calumeto upę, įtekančią ežeran dabartinio South Chicagos miesto pakraščiuose. Tos problemos neišaiškina nei Tėvas Marquette nei M. Joliet'as. Tačiau istorikai didžiumoje nesiskaldo savo nuomonėmis ir favorizuoja Chicagos upei.

Pasiekę Michigano ežerą, jų kelionė, siekianti tris šimtus mylių, buvo dar vargingesnė. Jie kankinosi vakariniais pakraščiais. 80 mylių ilgumo kyšulys skyrė Green Bay nuo Michigano ežero. Apie pusę tiek toumo žemyn buvo Sturgeon užlaja—ir iš vakarų skyrė ežerą. Kelias yra trumpesnis šiandieną, kadangi Jungtinių Valstybių valdžia iškasė kanalą, jungiantį užlają su ežeru. Pagalios, jie atvyko ties ta vieta, iš kurios reikėjo persikelti į Sturgeono užlają, o ją plaukė į De Pere pas draugus ir savuosius. Rugsėjo pabaigoje jie pasiekė Šv. Pranciškaus Ksaveriečio misiją, įsteigtą Jėzuitų pastangomis. Kelionė truko keturis mėnesius. Čia tai įvyko džiaugsmingas susitikimas su visais išsilgusiais pamatyti vieni kitų. Koplytėlėje buvo atlaikytos dėkingumo pamaldos Augščiausiam už pavykusią ekspediciją. Bet keliauninkai buvo labai išvargę ir sumenkę, ypač Tėvas Marquette.

Tėvas Marquette buvo priskirtas prie pamirštos misijos, o M. Joliet'as nesiskubino keliauti Quebekan, ir ją atidėjo iš priežasties prisiartinančios žiemos. Kiekvienas jų ryžosi sutvarkyti savo užrašus. Tėvas Marquette trumpai žymėjo viską savo perdėtiniui generolui Tėvui Dablonui, gi M. Joliet'as plačiau rašė gubernatoriui Naujoje Prancūzijoje. Abudu net piešė žemėlapius tų vietų, kurias eksploravo. M. Joliet'as stropiai darbavosi, aprašydamas kiekvieną smulkmeną. Tačiau niekas nežino, kaip ten buvo ištikrųjų, kadangi M. Joliet'ui keliaujant Quebekan, jo valtis apvirto ir visi jo užrašai žuvo upėje. Tėvo Marquette originalinis žemėlapis randasi Šv. Marijos kolegijoje, Montreale, bet gi niekas

nežino, kur yra jo rankraščiai. Tik užsiliko tų rankraščių kopijuota kopija. O apie M. Joliet'o užrašų žuvimą Tėvas Marquette net mirdamas nieko nežinojo. Tėvui Marquette mažiausiai rūpėjo pasaulinė garbė ir nesiskubino pasauliui patiekti savo užrašų, pavesdamas juos savo perdėtinio generolo nuožiūrai. O vistik Apveizda taip surėdė, jog išaugštino jo nusižeminimą. Ir pasaulis šiandieną gerbia jį, kaip didį eksploratorių ir garsų rašytoją, iš kurio užrašų semia gausias žinias praeities atradimų istorijai pagaminti.

Iš didelio nuovargio atliktoje ekspedicijoje Tėvas Marquette susirgo ir jokie vaistai negelbėjo jam sustiprėti. O jis dar norėjo grįžti į Kaskaskiją ir įsteigti žadėtą raudonodžiams misiją. Prabėgo pavasaris ir atėjo vasara, tačiau dar negerėjo jo sveikata ir nyko vilties pradėti antrąją kelionę. Vistik gi nežuvo viskas ir, sulaukęs rudens jis manė, kad gana sustiprėjo ir prašė perdėtinio generolo leidimo praleisti žiemą tarp Illinoi(s)iečių. Leidimas buvo gautas iš Quebeko ir Tėvas Marquette apleido De Pere stotį spal. 25 dieną 1674 m. Antrosios ir paskutinės kelionės smulkmenas jis žymėjo savo dienynė, kurį vedė iki mirsiant. Originaliniai to dienyno užrašai užlaikomi, kaip brangūs palikai, Šv. Marijos kolegijoje, Montreale. Prie dienyno yra Tėvo Dablono priedas ir, dalinai, pasikalbėjimai su kai kuriais Tėvo Marquette bendrais.

Viso devynios valtys, iš kurių keturios buvo Illinoi(s)iečių irkluojamos, o penkios—Potavatomiečių (Pottawattomies), išsijrė iš Sturgeono užlajos kelionėn į Kaskaskiją. Kelionė ilgai tęsėsi iš priežasties audringų vėjų ir didelių šalčių. Kartais turėjo vietoje laukti dvi ir tris dienas, o sykį net penkias dienas, iki apsistojo ežero žiaurieji siautimai. Plaukiant vakariniais ežero pakraščiais, jie patiko draugingų raudonodžių, kurių tarpe pasitaikė ir Maskoutinų būrys, pas kuriuos apsistojo ir praleido kurį laiką pasitaramams. Pusiaukelyj Tėvas Marquette laikėsi gerame ūpe. Bet, pradėjus šalči ir snigti, jis atsidūrė pavojuje, ir gruodžio 4 dieną, kai pasiekė užšalusią Chicagos upę ir turėjo apsistoti menkame lauže, vėl smarkiai susirgo. Kaikurie keliauninkai ir pirkliai aplankydavo jį ir išreikšdavo savo apgailestavimą, pristatydami jam įvairių dovanų ir gyduolių, kad tik greičiau pasveiktų. Žiema buvo nepakenčiama. Tėvo Marquette sveikata nesitaisė: jis vis ėjo menkyn. Vieta, kurioje sirgo, nebuvo patogi sveikatai. Po 150 metų vėliau pradėjo toje vietoje statytis Chicagos miestas. Tačiau, atėjus pavasariui, jo sveikata atsigavo, taip kad, baigiantis kovo mėnesiui,

STUDENTAS ANTANAS TYLĖNIS,

gimęs 1898 metais balandžio mėn. 13 d. Kretingos apskrityj, Mosėdžio valsčiuje, Lyksudės kaime. Gimnaziją išėjo aukso medaliu Telšiuose. Ten visą laiką buvo ateitininkų organizacijos pirmininku, aktyviai dalyvavo pavasarininkų ir kitose katalikiškose draugijose. 1922 metais laike rinkimų į seimą važinėjo po plačiąją Žemaitiją, laikydamas prakalbas, ir buvo išrinktas atstovu į Pirmąjį Lietuvos Seimą. Įstojęs į Lietuvos Universiteto filosofijos skyrių, dirbo studentų ateitininkų organizacijoje, sandarbininkavo moksleivių laikraščiuose, buvo Ateitininkų Susišelpimo Fondo reikalų vedėju. 1923 m. išrinktas Pavasarininkų Centro Tarybos vice-pirmininku, Katalikų Veikimo Centro nariu; pagaliaus, 1924 m. Studentų Ateitininkų Draugovės vice-pirmininku.

Tėvas Marquette su kitais dviem bendrais išsi-
 rengė aplankyti Illinoi(s)iečių kaimus. Bet ir
 ilgainiui Tėvas Marquette daug kentėjo iš nuo-
 vargio ir nepalankaus oro. Jo sveikatai silpnė-
 jant balandžio šeštą dieną apsistota ir laukta oro
 atmainos, kad nusileidus Des Plaines upe. Po
 dvejetos dienų jie pasiekė Kaskaskiją ir vietiniai
 Tėvą Marquette pasitiko ir priėmė, kaipo angelą
 iš dangaus.

Kadangi būta tik trijų dienų iki Velykų, tai
 supludo gausingos raudonodžių minios. Tėvas
 Marquette tuojau sušaukė viešą susirinkimą ir
 pradėta statyti dengtą pastogę Dievo garbei.
 Tuo tarpu jis garsino Dievo žodį minioms ir mo-
 kino krikščionybės tiesų. Velykų dienoje daly-
 vavo laikytose pamaldose penki šimtai raudon-
 odžių vadų ir vyresniųjų, o vyrų jaunuolių apie
 tūkstantis, neskaitant moteriškų ir vaikų. Tėvas
 Marquette buvo nepaprastas pamokslininkas.
 Todėl jis mokėjo sužadinti visus dalyvius atsi-
 versti prie Dievo ir būti religingais žmonėmis.
 Vėliau jis ryžosi grįžti—ir raudonodžiai lydėjo
 jį apie 30 lygų. Pasiekęs Chicagos upės įtakos,

jis norėjo keliauti į savo vienuolyno misiją, kur,
 jeigu Dievas leistų, kad galėtų paguldyti savo
 palaikus.

Su savo ištikimais dviem bendrais pradėjo
 sunkią ir varginančią kelionę rytiniais ežero pa-
 kraščiais. Balandžio ir gegužės mėn. pasitaikė
 šalčių; tas daug kenkė silpstančiai jo sveikatai.
 Praleista daug naktų be tinkamos vietos poilsiui.
 Kelių upių įtakose sustota pasilsėti. Pasiekus gi
 nežinomos upės, kuri vėliau buvo praminta *Pere
 Marquette*, apsistota ilgesniam laikui, nes buvo
 matyti, kad Tėvas Marquette susilpnėjo visiškai
 ir turėjo ramiai gulėti. Dabar, kaip tik pakilo
 nepalankus vėjas, būtinai reikėjo ieškoti nuoša-
 lios ir saugios vietos. Jis buvo perneštas prie
 upės krantų ir čia pastatyta prasta bakuzė, ku-
 rioje jo du ištikimu bendru slaugojo jį, gelbėda-
 mi, kaip tik žinojo ir išmanė. Jis visą laiką
 meldėsi ir aukavo save Dievui. Ir taip—šešta-
 dienio—vienuoliktą valandą nakties, geg. 18 d.
 1675 m., Tėvas Marquette ramiai užmigo Vieš-
 patyje.

Pasilikę abudu bendru palaidojo Tėvo Mar-
 quette lavoną, pastatydami didelį kryžių ant jo
 kapo ir, didžiai nusimine, leidosi kelionėn, kad
 pranešus liūdną žinią saviškiams. Gedulo žinia
 pasklydo po visas Aukštesniųjų Ežerų misijas ir
 apylinkes. Kiek vėliau jo kaulai buvo Kiskakonų
 genties surasti ir perkelti į Šv. Ignaco misiją.
 1700 m. šią misiją ugnis sunaikino—ir visai už-
 miršta apie jo palaikus. Tik rugs. mėn. 1877 m.
 Tėvas Edvardas Jacker'is surado jo kaulų dale-
 les, kurios dalimis pasiliko Šv. Ignaco bažnyčioje,
 o kitos perneštos Jėzuitų kolegijon, Milwaukee,
 Wis.

Tėvas Marquette gimė birželio pirmą dieną
 1637 m. Tatai mirdamas ėjo 38 metus. Trum-
 pai gyvendamas, jis gyveno daug metų garsin-
 gais darbais ir didžiais žygiais. Pasimirus jam
 pastatyta įvairiuose miestuose ir žymėtinose vie-
 tose daug monumentų-paminklų, kuriuos kas me-
 tai atlanko tūkstančiai keliauninkų. Pasaulis
 gerbia jį, kaipo garsingą misijonierių ir didį
 eksploratorių su aukščiausiais prakilniųjų pasi-
 rįžimų idealais žmonijos istorijoje. Kiti jo drau-
 gijos (Jėzuitų) prakilnūs vyrai Amerikoje dau-
 giau nukentėjo nei jis, tačiau žmonija labiau jį
 įvertina ir gerbia, kaipo didvyrį, nei kitus. Jis
 buvo ne vien tik uolus darbuotojas, bet ir idealis-
 tas; tikrasis eksploratorius, kaip ir mokslinin-
 kas; nepaprastų gabumų kalbininkas; pajėgų ku-
 pinas vadovauti kitiems. Šventasis jo būdas ir
 skaitusis gajumas liekasi įkvėpimu kiekvieno ti-
 kėjimo ir pašaukimo žmonėms.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SUSIŠELPIMO FONDO

—o—

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIUS.

Broliai Lietuviai!

Tėvynė—Močiutė Lietuva reiškia Jums širdingų, karštų sveikinimų ir linkėjimų. Priimkite, Broliai ir Sesers, tuos Tėvynės aidus iš mūsų ištikimų atstovų kunigo STASIO KIŠKIO ir Lietuvos Universiteto studento ANTANO TYLĖNIO, kuriuos Katalikų Moksleivių Ateitininkų Susišelpimo Fondas su džiaugsmu siunčia pas Jus už jūrių-marių! Šviesių vilčių kupini išleisdame juos iš Lietuvos; visa katalikiškoji visuomenė teikia jiems pasitikėjimo ir nuoširdžiai laimina jų sunkios misijos darbą. Jūs, Brangūs Tautiečiai, tą darbą palengvinsite jiems savo broliška užuojauta ir draugiška pagelba. Tiesa, mūsų atstovai yra dar jaunuoliai, bet savo dvasioje jie subrendę, kilnūs ir tvirti. Mes sąmoningai juos parinkome šiai misijai, nes jie gyvai atstovauja tūkstančius tokių pat jaunuolių—jie jaunos atgimstančios Lietuvių kartos žiedai.

Lietuvai ugdinti jie pašvenčia gražiausias savo jaunystės dienas, savo Tėvynės gerovei jie ir už jūrių-marių plaukia ieškoti pagelbos.

Jų tikslas, supažindinant savo Brolius su Lietuvos visuomenės gyvenimu, įgyti moralio pritarimo ir materialės paramos *katalikų studentų ateitininkų rūmams pastatyti*. Tokių rūmų reikalas yra skaudžiausias jaučiamas, nes šiandien šimtai studentų, skursdami nepakenčiamose vargingo gyvenimo aplinkybėse, pakerta savo kūno ir dvasios jėgas. Deliai to mūsų atgimstančioji Tėvynė nustoja daug-daug brangių veikėjų.

Tai giliai atjausdamas, Ateitininkų Susišelpimo Fondas ėmėsi sunkaus darbo, būtent, pastatyti didelius 4 aukštų mūro namus. Juose turėtų tilpti bent dviem-trims šimtams studentų bendrabutis, valgykla, knygynas, susirinkimų salė ir t.t. Tokie rūmai kainuotų apie 100,000 dolerių. Lietuvoje jau surinkta arti 10,000 dolerių, bet su tiek pinigų dar negalima pradėti rimto darbo. Todėl Ateitininkų Susišelpimo Fondas kreipiasi per savo Atstovus į Brolius Amerikoje ir širdingai prašo gausios pašelpos.

Ateitininkų Fondas, norėdamas nors kiek atsilyginti savo geradariams, nusprendė aukų knygą su aukotojų pavardėmis laikyti Ateitininkų Rūmuose tam tikroji pagarbos vietoj, žymesniųjų gi aukotojų (ne mažiau, kaip 50 dolerių) vardus ir pavardes pažymėti tuose Rūmuose aukso raidėmis ant marmuro lentelių.

Tikimės, kad Jūs, Broliai Lietuviai, išgirde savo Motinos-Tėvynės balsą, noriai paremsite jos kultūros darbo reikalus.

Kaunas, 1925 m.

K. M. Ateitininkų Susišelpimo Fondo
Vyriausioji Valdyba:

KUN. P. DOGELIS, *Pirmininkas,*

Žemaičių Katedros—Bazilikos Rektorius,

DR. P. BIELSKUS, *Vice-Pirmininkas,*

Respublikos Prezidento Kancelerijos Viršininkas,

M. PAPIKAITĖ, *Sekretorius,*

R. DULSKIS, *Izdininkas,*

Žemės Banko Direktorius,

PRANAS JUCAITIS, *Narys,*

Žemės Ūkio Akademijos Docentas, Aukštųjų Karo Technikos Kursų Lektorius.

—o—

Pr. Genys.

ŠIRDIS KALBA.

Širdis man paslaptį pasakė,
Kada tylėjau vieniui vienas,
Kada padangę šviesiaakę
Sekiojo mano jaunos dienos.

Nors žemę kraujo rykštės plakė,
Nors verkė guodės skliauto sienos—
Širdis man paslaptį pasakė,
Kada tylėjau vieniui vienas...

Kalnėnai, 1924 m.

—o—

Juozas Rainys.

SESUTE!

Skambiuosius akordus stygų pijanino
Siuntei, kai buvau vieni vienas.
Man sopančią širdį jie guodė, ramino
Ir šluostė rasotąs blakstienas.

Tu atjautei pirmą širdies mano skausmą,
Dūsliai kai krūtinė alsavo.
Man ištiesei ranką, išgirdusi šauksmą
Širdies, kai jiji verkė, dejavo...

* * *

Už skambius akordus stygų pijanino,
Ką siūsdavai man tu, sesute,
Už tai, kad jie skausmą širdies nuramino,
Priimk nuo manęs šią eilutę.

Kaunas, 1925 m.

J. Vyšnužis.

PADANGĖS.

I.

Išeikime į lauką giedrų žiemos vakarą ir pažvelgkime į dangaus skliaustą. Mėnuo pilnatyje užtekėjęs, visu savo didžiuliu veidu atsikreipęs, ramiai veizi ir domisi ta mūsų juosta, kuri dangaus skliaustą dalina į dvi dali.—Tai paukščių kelias!

Aplink stebėtina daugybė įvairaus didumo ir skaistumo žvaigždžių. Jos kartais susispietusios į tam tikrą grupę, kuri vadinama žvaigždynu. Kitos pavienios mirksi. Vienos jų aiškios, kitos tamsesnės, o kitos gi vos beįmatomos.

Tos žvaigždės, kurios šviesesnės, nėra tai arčiau žemės. Paprastai jos būna aukščiau už tas, vos beįmatomas. Pav.: arčiausia yra Centauro žvaigždė, kuri nuo mūsų žemės yra už 41 trilijono kilometrų ir jos šviesos spindulys pasiekia žemę tik po 4 metų. Ir ji atrodo visiškai maža. O tuo tarpu Syrijus, didžiausioji padangėje žvaigždė, yra nepalyginamai aukščiau už Centaurą. Ir jo šviesos spinduliai tik per 10 metų tepasiekia mūsų žemę. Mūsų šviesioji saulė prie jo pridėjus būtų tik menkučiu taškučiu.

Ir nemanykime, kad žvaigždės, kurias akimis matome,—jau ir visos. Jokių būdu! Žvaigždės, sulig savo skaistumu, dalinamos laipsniais. Žmogus, paprastai, akimis mato 4 ar 5 įvairaus skaistumo žvaigždes, ir tik geromis akimis įžiūrėti gali 6-to skaistumo. Tuo tarpu teleskopu įžiūrima ligi 15 skaistumo rūšių. O kas gali užginčyti, kad, patobulinus teleskopą mokslininkai jų atras dar daugiau!?

Pirmojo skaistumo žvaigždžių visoje padangėje yra devyniolika (19). Kitų yra daug daugiau; taip, kad akimis visoj padangėje matoma apie 8,000 žvaigždžių. Žiemų padangėj akimis matoma tik apie pusketvirto tūkstančio (3½). Tuo tarpu teleskopu visoje padangėje astronomai priskaito apie 120 milijonų žvaigždžių. Tai tik ligi didžiojo karo tiek buvo priskaityta, bet patobulinus teleskopus, gali dar kita tiek atrasti!...

Žvaigždės nestovi vietoje, bet jos keliauja savo keliais. Viena tik šiaurės žvaigždė, galima sakyti, stovi vietoje. Apie ją visos žvaigždės skrieja. Vienos iš jų matomos kasnakt, kitos tik tam tikrose metų dalyse. Pav. Grįžo ratai matomi kasnakt. Jie apsisuka apie šiaurinę žvaigždę, kaip savo ašį, per 24 valandas. Syrijus Lietuvoje matomas nuo lapkričio ligi gegužės mėn. Vasarą jo nematyti.

Be to, mokslininkų manoma, kad ši dangaus kūnų sistema skriejanti dar apie kitą centrą...

II.

Dabar pakalbėsime apie vsarbesniausias mūsų padangės žvaigždes, kurios savo skaistumu pirmiausiai puola mums į akį. Žiemos laiku, iš vakaro, šviesiausia ir didžiausia žvaigždė yra tai Aušrinė (Venera). Ši planeta priklauso saulės šeimynai. Ji yra viena skaisčiausių žvaigždžių. Ne veltui ją garbino senovėje graikai ir romėnai, kaip dievaitę. Vasarą ją sunku matyti, nes tuoj, apie 11 val. vakaro, ji pranyksta iš mūsų padangės.

Antroji planeta iš saulės šeimynos, kuri yra arčiausia saulės,—tai Merkūras. Jis galima pastebėti vasaros laiku, tuoj po saulės nusileidimo, kuris vakaruose pirmutinis suspindį rausva spalva. Jis būva, žiūrint, žemai ir netoli į pietus nuo tos vietos, kame saulė nusileido. Rytą, 30 minučių prieš saulės tekėjimą, iškyla rausva, pirmojo skaistumo žvaigždė. Tai ir yra tas pats Merkūras.

Šiedvi planetos, draug su kitomis (jų yra 8-ios: Merkūras, Venera, Žemė, Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas ir Neptūnas) skrieja apie saulę, kuri sudaro jų centrą. Nuo saulės lig artimiausios žvaigždės yra didžiausia tuštuma. Čionai tik kartais atskrenda viena ar kita kometa (žvaigždė su uodega) ir svaidda daugybę meteorų.

Kad pažinusi, kuri žvaigždė kurioj vietoj randasi, reikia pirmiausiai susirasti Grįžo ratus. Tą žvaigždyną, be abejo, kiekvienas žino. Reikia tik tiek pasakyti, kad tas žvaigždynas, kuris dabar vežimo formą turi, prieš milijonus metų (kaip astronomai sako) turėjęs kryžiaus formą.

Grįžračio visos žvaigždės antrojo skaistumo, tik "deta" trečiojo skaistumo. Iš viso jis turi 8 žvaigždes: 4-ios sudaro kaip ir ratas, 3 sudaro kreivą rodiklį (dyselį) ir prie antros rodiklio žvaigždės yra dar viena žvaigždelė—Kavaliara, 4-jo skaistumo.

Vedant tiesią liniją skersai paskutinių Grįžračio žvaigždžių į šiaurę, sutinkame tuoj šiaurės (polinę) žvaigždelę, dangaus kūnų centrą. Ši žvaigždė antrojo skaistumo. Ji sudaro mažojo Grįžračio paskutinę rodiklio žvaigždę. Mažasis Grįžratis sunkiau pastebimas. Jis yra netoli nuo didžiojo. Vedant liniją tiesiog nuo vienos galinės Grįžo ratų žvaigždės užpakalin, sutinkame prie paukščių kelio, Vežėjo žvaigždyne pirmojo skaistumo žvaigždę—Kapelle (Tikutis). Šalia jos yra trys antrojo skaistumo žvaigždės, sudarančios trikampį.

Vedant akimis tiesią liniją nuo paskutinės ro-

STASYS ŠIMULIS,

pasižymėjęs veikėjas, ypač daug pasidaravęs L. Vyčių organizacijai; L. Vyčių Centro Revizijos Komisijos narys; Chicagos Vyčių Apskričio vice-pirm. ir L. Vyčių 4-tos kp. pirmininkas; po trylikos metų darbuotės Amerikoje gegužės pabaigoje vyksta atkankyti Lietuvą. Laimingos kelionės!

diklio žvaigždės, sutinkama pirmojo skaistumo žvaigždę—geltonąjį Arktūrą. Dar toliau kiek, randama Spiką. Vedant liniją per antrąją rodiklio žvaigždę ir per šalia jos esančią žvaigždę Kavalierą, sutinkame prie pat paukščių kelio, Lyros žvaigždynė pirmojo skaistumo žvaigždę—baltąją Vėgą. Toliau, kitoje pusėje paukščių kelio, Arelio žvaigždynė yra pirmojo skaistumo žvaigždė—Ataira.

Pietuose, žemutinėje orizonto daly, spindi skaisčiausioji ir didžiausioji žvaigždė Syrijus. Kiek aukščiau, į vakarus, iškilmingai iriasi gražiausias padangėse žvaigždynas Orijonas. Jis susidaręs iš antrojo skaistumo žvaigždžių: dvi eilės po 3 žvaigždes lygiagrečiai ir kita gi eilė su 3 žvaigždėmis nusitęsusi per šių dviejų galus, jau kiek tamsesnėmis žvaigždėmis.

Tiek Syrijus, tiek Orijono žvaigždynas mūsų padangėje matyti nuo lapkričio mėnesio ligi gegužės. Vasarą jie nesirodo. Kitoj pusėje paukš-

čių kelio viršuje mirga Sietynas. Jis panašus į vežimuką. Paprastai jo matyti tik 6 žvaigždės, geresnėmis akimis matyti 7 žv. Teleskopu jų matoma daugybė—visas žvaigždynas.

Teleskopu matoma labai gražių ir indomių žvaigždynų, kaip kad Andromedos žvaigždynas. Jo žvaigždė "gama" yra dvilypė—iš 2-jų saulių: viena jų geltona, kita gi žalia. Prie antrosios žvaigždės "betos" matoma gražiausias padangėje ūkanynas ir t.t.

* * *

Stebėtinas grožis! Ir tas negali suprasti dangaus kūnų grožybės, kuris nėra žiūrėjęs teleskopu! Ir kokia tai tobula išmintis tuos dangaus kūnus taip tikslingai sutvarkė... kas dar nuostabiau, kad visa daugybė žvaigždžių (išskyrus šiaurinę) nestovi vietoje, bet skrieja jai paskirtu keliu. Tačiau nė viena nepastoja kitai kelio. Tik kartais klajūnės kometos, iš kažkur atskridusios, pasipainioja saulei ir, nuo jos spindulių užsidegusios, subyra į smulkius trupinėlius. Taip pat ir meteorai neturi sau užbrėžto kelio. Jie skrenda žaibo greitumu po beribes erdves, kol nepatenka į oro sluoksnius, kame jie sudega.

Žmonės, matydami skrendant meteorą, sako:—žvaigždė krinta. Iš tiesų—tai nieko panašaus! Meteoras yra tai nedidelis dangaus kūnas, eterinės medžiagos, kuris patekęs į orą iš trynimosi tuoj užsidega ir... tik pelenai iš jo belieka.

Kartais meteorai nukrinta žemėn akmens pavidalo, tie meteorai vadinama urnolidais. Jie krinta su didžiausiu trenksmu. Šie yra ar tai nuo žvaigždžių atitrūkę gabalai, o tikriausiai, tai bus mėnulio ugniakalnių lava. Nes, kaip astronomai moko, mėnuliui vėstant, veržėsi jame ugniakalniai. Lava patekus beorėn erdvėn, kitų kūnų įtakoje, skraido erdvėse atskirais gabalais, kurie patekę oran, nupuola ant žemės. Urnolidų kritimas dažniausiai pasitaiko arti pusiaujo ir pusiaujuje.

Lietuva, 1924 m.

Yra tik vienas Sutvertojas ir viena žmonių padermė ir Dievas sutveria visus žmones lygiai. Nėra jokio pamatinio skirtumo tarp dviejų žmogiškų esybių. Visi žmonės gema tam pačiam tikslui; visi žmonės įžengia gyvenimą su tuo pačiu jiems teisybės įstatymu; visiems lemta bendra mirtis, ir visi lygiai atsakys prieš Dievišką Teisybę už savo darbus. Žmonės gema su kūno skirtumais; bet tie įstatymai nepanaikina natūralės lygybės įstatymo.

Papa Leonas III.

Dievas mums davė dvi ausis, dvi akis, bet vieną liežuvį; todėl mes turime girdėti ir matyti daugiau, negu kalbame.

Sokratas.

Pastabos ir Apžvalga.

Tvarkos deliai žinotina.

Ligi šiol "Vyčio" redaktorius drauge ėjo ir administratoriaus pareigas. Įvykus atmainoms redakcijoje, administratoriaus darbas liko pavestas Centro sekretoriui.

Taigi, įvairius raštus, korespondencijas ir pranešimus "Vyčiui" reikia siųsti redaktoriaus vardu.

Visi kiti organizacijos reikalai turi būti atliekami per sekretorių.

Spaudos darbų reikalais malonėkite kreiptis prie spaustuvės vedėjo arba "K of L Press."

Visi, turintieji reikalų su Vyčių Centru, o ypač vyčiai ir kuopų bei apskričių valdybos, turėtų atminti šias pastabas tvarkos deliai.

Penkerių metų sukaktuvės.

Geguzės 15 d. sukanka lygiai penkeri metai nuo dienos, kada pirmą kart susirinko Lietuvos pirmutinis tikras šeimnininkas—Steigiamasis Seimas, kursai viešai paskelbė pasauliui Lietuvą esant nepriklausoma valstybe ir patiesė jai valstybinius pamatus.

Kiekvienam lietuviui-patriotui atmintina ta diena.

Tam didžiam įvykiui paminėti įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose rengiama sukaktuvių iškilmės.

Chicagoje svarbiausioji iškilmė bus geguzės 17 d. Šv. Jurgio parapijos salėje. Ją rengia Chicagos Federacijos Apskritys. Be kitų, šiose iškilmėse kalbės nesenai iš Lietuvos atvykę ateitininkų atstovai kun. St. Kiškis ir stud. A. Tylėnis.

Žinia nuo kun. dr. Ig. Česaičio.

Nuo kun. dr. Ig. Česaičio, L. Vyčių Centro dvasios vado, gauta laiškas, kuriame pranešama esą balandžio 23 d. laimingai pasiekęs Europos krantus. Visiems draugams, prieteliams, pažįstamiems, o ypač vyčiams-ėms siunčia geriausių linkėjimų.

Tikimės, kun. dr. Ig. Česaitis ir ilgainiui neužmirš vyčių, o mūsų organą "Vytį" papuoš savo indomiais ir turiningais straipsniais. Laukiame.

Del dainų dienos.

Pereitą pavasarį, rodos, muz. A. Vanagaitis iškėlė Amerikos lietuvių dainų dienos surengimo sumanymą. Šis sumanymas rado gilaus pritirimo kaip muzikų-chorvedžių tarpe, taip ir spaudoje. Bet, deja, ligi šiol tuo reikalu praktiškai

nieko nepadaryta. Ar nepavyktų tai įvykdinti šiemet? Suinteresuotieji tuo reikalu prašomi atsiliepti.

Remkime Ateitininkus!

Kilniausioji ir idealingiausioji Lietuvos moksleivijos dalis—tai ateitininkai. Nuo pat atsiradimo jie pasižymėjo karšta tikėjimo ir tėvynės meile; jie sudarė pirmuosius Lietuvos pasaulinės katalikiškosios inteligentijos būrius; jie pirmieji stojo į kovą už tėvynės laisvę; jie, pagalios, gamina Lietuvai išmintingus ir dorus valdytojus.

Štai pluoštelis faktų, kuriuos maloniai patiekė ateitininkų atstovai Amerikoje kun. St. Kiškis ir stud. A. Tylėnis:

1. Ateitininkai turi savo organizacijoje apie 400 studentų, einančių aukščiausius mokslus universitete ir apie 6,000 gimnazijos mokinių.

2. Pirmieji Lietuvos kariuomenės savanorių būriai ir jų vadai buvo iš studentų ir moksleivių—ateitininkų; pirmąją karo mokyklą pripildė veik vieni savanoriai—ateitininkai; pirmieji patys narsieji karininkai, paguldę galvas už tėvynę, buvo ateitininkai.

3. Ateitininkai: Kun. M. Krupavičius, a. a. stud. V. Endziulaitis, a. a. A. Matulaitis, Dr. E. Draugelis, Dr. Karvelis, Z. Starkus suorganizavo ir sutvarkė galingiausią Lietuvos krikščionių demokratų partiją, kuri Steigiamajame Seime turėjo absoliučią atstovų daugumą; kun. M. Krupavičius, pravedęs žemės reformą ir išdalinęs dvarų žemes bežemiams ir mažžemiams, pašalino Lietuvoje bolševizmo pavojų.

4. Lietuvos prezidentas p. A. Stulginskis, Seimo pirmininkas Dr. L. Bistras, ministrai: M. Krupavičius, A. Tumėnas, A. Endziulaitis, Dr. Jokantas, V. Čarneckis yra ateitininkai.

5. Pr. Dovydaitis, Dr. S. Šalkauskis, kun. Dr. P. Kuraitis, poetas kun. V. Mykolaitis—Putinas—žymiausi Lietuvos universiteto profesoriai ir mokslininkai yra ateitininkai.

6. Katalikų laikraščius: "Rytą," "Tėvynės Sargą," "Vienybę," "Tiesos Kelią," "Kosmosą," "Logosą," "Soterą," "Žydinį," "Ateitį," "Pavasarij," "Sargybą," "Jėgą ir Grožį" ir kitus redaguoja ateitininkai—profesorai ir studentai.

7. Milžiniškos pavasarininkų organizacijos Centro, Apskričių ir Rajonų Valdybas, įvairiausias komisijas sudaro studentai ir moksleiviai—ateitininkai. Ateitininkai suorganizavo didžiausią jaunimo kongresą Šiauliuose, kuriame dalyvavo daugiau 6,000 pavasarininkų organizacijos narių, dainavo 1,000 žmonių choras, žaidė keli šimtai sportininkų, veikė didžiulė pavasarininkų išdirbinių paroda. Ateitininkai suorganizavo pavasarininkų liaudies universitetą, iš kurio mokslo spinduliai skleidžiama į visus Lietuvos kampelius.

8. Prieš kiekvienus rinkimus į Lietuvos Seimą studentų ir moksleivių ateitininkų būriai pasklęsta po visą Lietuvą su mitingais ir prakalbomis, ragindami žmones rinkti atstovais šviešius, dorus ir gerus katalikus.

9. Ateitininkai, turėdami kilnų obalsį "Visa atnaujinti Kristuje," visas savo pajėgas ir gabumus pašvenčia, kad Lietuvos gyvenimą sutvarkytų ant krikščionybės pamatų ir jį persunkti skaisčia Kristaus mokslo dvasia.

10. Ateitininkai—yra Lietuvos ateitis, nes prie jų priklauso visa doroji, gabioji ir darbščioji Lietuvos mokslus einančioji jaunuomenė, kuri po vienuolikos metų paims į savo rankas visą Lietuvos gyvenimą...

Šiuos faktus kiekvienas lietuvis, tikrai mylįs Lietuvą, turi giliai įsidėti į galvą ir visados juos atminti; ypač dabar, kada ateitininkų atstovai, besilankydami Amerikoje, renka ateitininkų namams aukas.

Duosnia ranka teikime pagelbos Lietuvos žiedams—ateitininkams!

Naujas "gvoltas."

Amerikos (reikia tikėtis ir Lietuvos) social-liberališkoji spauda naują "gvoltą" sukėlė. O

tai vis dėl "Tėvynės" laikraščio neįsileidimo į Lietuvą. Už šį žygį social-liberalai kuone karą skelbia Lietuvos valdžiai.

Tiesa pasakius, šis Lietuvos valdžios griežtas žygis nelabai mus testebina. Atsiminus Amerikos social-liberališkos spaudos "švarumą" ir jų teikiamas "teisingas" apie Lietuvą informacijas—tokio valdžios žygio jau senai galima buvo tikėtis.

Pirm poros mėnesių Lietuvos valdžia lyginai taip pat pasielgė su kai kuriais Vokietijos laikraščiais, kurie visam plačiajam pasauliui skelbė apie tariamąjį Lietuvoje badą, bankrotą ir kitokias Lietuvą diskredituojančias nesąmones.

Steven Page.

A Talk To The Timid Ladies and Knights of This Organization.

"Our next speaker is Mr. Banis," said the president of Council ***. The anxious Banis rises from his chair, and proceeds to the speaker's platform. There he stands vainly trying to look squarely at the audience. Poor Banis seems so embarrassed. A blush, that would outshine the Bolsheviki flag, adorns his face; his knees, as we can easily notice, are shaking as oak leaves during a storm. His first words are spoken in a loud convincing tone. O! his talk will be excellent we soon conjecture. But, see, the poor fellow has been frightened by his own voice,—he stammers, hesitates. We see him entangling himself in phrases he is unable to unite into clauses. His words are unappropriate, his thoughts disconnected. He pronounces one or two syllables then hesitates; finds another word, which he considers more appropriate; begins it and thrusts it aside. The ideas he wishes to convey are indefinite, especially unsuited are his poise, his gestures, his stare. After weakly concluding the talk, Mr. Banis joyfully hurries back to his chair, congratulating himself that at last he has finished his cumbersome task. The criticisms that follow conclude that a well developed composition was utterly ruined by the speaker's weakness—timidity.

Timidity is an enemy to successful public speaking. What are the requisite qualities of a speaker? The first necessity is a fair knowledge of one's theme, and then the most important quality is to have an excellent, energetic, forcible,

convincing manner of delivering this knowledge. Another question arises. Can a timid man acquire these qualities of a successful speaker? We answer emphatically, yes! By considering timidity's causes, we can prove this peremptory answer. Timidity is lack of self-assurance in a man to exercise enough energy of will to perform a deed proper to his mental ability.

We must not confuse timidity with modesty. The fault we are striving to deprecate is excessive modesty. Modesty is a virtue that is commended for all; but excessive modesty—timidity, is a mistaken virtue and caused by a man's lack of energy or nervous condition. It can easily be overcome by confident active will-power.

Timidity is a hindrance to success. In the moment of duty, timidity roots some to the ground, or gives wings to the heels of others. The timid man is not qualified to shoulder responsibility, because he lacks the nerve, the backbone to sustain it, and is happy only when the necessity for taking the initiative passes him by. A timid man has no confidence in self, he is hesitant in speech, in manner; fear, bashfulness, awkwardness render him hopeless. A timid man cannot bear the thought of facing his equals. The mere feeling that a stranger is near paralyzes him; and the thought of acting, speaking, appearing in public, taking examinations and stating his views before his professor, or giving an address on matters in which he should be fluent and confident causes him such terror of

mind that he cannot bear to think of such an ordeal. Especially, when a timid man is giving an address to an audience, he is so embarrassed that he blushes, which is annoying to him because he knows what a bad effect it will have on his speech, and so he becomes more confused than ever. When this well known phenomena of spontaneous blushing has taken hold of the timid speaker, he is so nonplussed that he forgets his best arguments, or even if he should be able to recall them, they are so confused and so illy sustained as to be worthless. What is the cure? Determined cultivation of will-power, of self-assurance, of knowledge, of practice.

A timid man cannot be a speaker. To prove this further to you, let us take some examples. First, we will take a contrary example. Bishop Bossuett, the unexcelled preacher in the Catholic Church, was no lamb in the pulpit. His excellently composed sermons were not delivered like some eight year old prodigy reciting verses of Longfellow, accompanying them with gestures like those of a broken doll, and whom we encore through courtesy. In his manner of delivery there was that conviction, that shot like an arrow straight to the hearts of the hearers. By no means was he a timid man in the pulpit. What is the means to success over timidity? Will-power and practice.

Now, let us take an example of a timid man. About a year ago Council 36 of the Knights of Lithuania was holding an important meeting arguing the much disputed question of changing the proper name of the Knighthood to Lithuanian Knights of America, and of thoroughly Americanizing its members. The partisans upholding "*Keep the United States American*" were especially afraid of one of their adversaries, Mr. Pieža, a man of excellent abilities, but afflicted with timidity. The American faction, led by F. Juškevičius, was exceedingly alarmed when he began to speak. But just at this moment the man nearest him whispered in his ear that a detail of his toilet was disarranged. This caused his defeat. Mr. Pieža immediately became embarrassed; the fear of ridicule—so strong in all timid persons—overcame him, and he stammered. Now the smiles which he thought he detected in the eyes of the audience, completed his discomfiture, and he left the place, after having spoken a few sentences in embarrassment; thus deserting a cause which, perhaps, he might have gained, if the excessive fear of public opinion had not caused him to magnify into a fault a thing which might have remained unnoticed.

Knights, Ladies of this wonderful *Knights of Lithuania* organization, *Lietuvos Vyčiai*, especially you leaders, presidents, in this talk we appeal to you. Upon your shoulders rests the responsibility of fostering high ideals among Lithuanian youth in America. Your vocations are to point out the right path of life to young of Lithuania in America; to infuse in their souls the ideal *Amor Dei et Amor Patriae*. You as warriors against ill-Truth cannot be timid. Has anyone seen a man going to battle taking a lamb as his emblem? Convince yourselves that you are doing rightly by promulgating this organization's ideals among the youths of Lithuania in America, and then you will not be timid to express your ideas at any vast gathering, at any local meeting.

If you desire conviction in those ideals of this organization, have self-assurance; if you want self-assurance, you must practice those ideals; if you desire practice, you must have will-power—will-power is, then, the means of overcoming timidity.

JONAS KVEDARAS.

narys L. Vyčių 25 kp., daug pasidarbavęs šioje kuopoje, o ypatingai laike L. Vyčių org. pirmojo naujų narių Vajaus. Pirašė virš 30 naujų narių. Jis yra išbuvęs tris metus nutarimų rašt., vienus metus vice-pirm. ir didis kp. rėmėjas ir darbuotojas, scenos mėgėjas, koristas (tenoras) ir šiais metais eina kp. išdin. pareigas.

Iš Lietuvos.

Kiek svetimšalių Lietuvoj. Esamomis žiniomis, kovo mėn. pradžioj visoj Lietuvoj gyveno 10,862 svetimšaliai. Pilietybe jie skirstomi taip: Amer. Jungt. Valst.—219 piliiečių, Anglijos—127, Argentinos—1, Australijos—94, be pilietybės—6,401 (jų skaičių ir rusai emigrantai), Belgijos—4, Brazilijos—1, Bulgarijos—3, Čeko-slovakijos—57, Danijos—78, Estijos—52, Italijos—10, Latvijos—1,796, Lenkijos—115, Norvegijos—10, Olandijos—6, Palestinos—9, Persijos—1, Prancūzijos—18, Rumunijos—7, SSSR—314, Serbijos—1, Suomijos—16, Švedijos—18, Šveicarijos—61, Turkijos—6, Vokietijos—1,428, Vengrijos—5, Danigo—1 ir Graikijos—3. Vasario mėnesio pradžioj svetimšalių buvo 10,780. Reiškia, kovo mėn. svetimšalių skaičius kiek padidėjo.

Studentų Mišios už kun. Pautienių. Mirdamas Amerikojė kun. Pautienius paliko šelpti Lietuvos katalikams studentams apie 800,000 litų. Studentų rekolekcijų metu už geradarių vėlę buvo atlaikytos šv. Mišios dalyvaujant gausingam studentų būriui. Tuo būdu pareikšta giliausia katalikų padėka ir bent kiek atsilyginta didžiajam geradariui.

Kiek mokytojų reikia Lietuvai. Švietimo ministerijoj konstatuota, kad tinkamai sutvarkyti pradžios mokslą Lietuvoj ir aprūpinti pakankamu mokslo personalu reikės 5,586 pradžios mokytojų, įskaitant ir inspektorius.

Mokytojų seminarijoms reikėtų 140 mokytojų, gimnazijoms—399 mok., komercinėms mokykloms—74 mok. ir vidurinių mokyklų etatinių tarnautojų—526 žm.

Valstiečiai liaudininkai slepia savo veidą. Seime balsuojant žydų tautos tarybos įstatymo priimtinumą valstiečiai liaudininkai balsavo drauge su žydais už priimtinumą, o balsuojant panašius įstatymus lenkų tautos tarybos ir vokiečių tautos tarybos—valstiečiai liaudininkai susilaikė.

Milano parodoj Lietuvos liaudies meno skyrius. Dailininkas A. Varnas balandžio 19 d. išvažiuoja į Milaną, kur jis suorganizuos Lietuvos skyrių ten rengiamoj II tarptautinėj puošiamojo meno parodoj. Lietuvos menas bus atstovaujamas liaudies dirbiniais, kurių daugiausia advė Čiurlionies Galerija ir Meno Kūrėjų Draugija, ir Varno kryžių rinkiniais. Paroda prasidės gegužės mėn. ir truks 6 mėnesius. Tenka pažymėti, kad mūsų liaudies menas bus atstovaujamas tarptautinėj arenoje tik pirmą kartą.

Anglai rūpinasi Lietuvos elektrifikacija. Tenka patvirtinti, kad viena Anglų finansų ir pramonės grupė, susidomėję mūsų Seimo svarstomuoju koncesijos klausimu ir apsikanę tos grupės atstovai mūsų atstovybėj Londone pranešė, kad jie esą pasiryžę patiekti savo pasiūlymą elektros stotims statyti Lietuvoj Nemuno ir Nerio krantuose.

Skautų paradas. Skautai pabaigę savo suvažiavimą bal. 19 d. suruošė parada. Po pamaldų įgulos bažnyčioj, visi tvarkingai išsirinkavę skiltimis, su veliavomis ir orkestrui prysakyj atvyko į Rotušės aikštę. Čia sudariusi keturkampį, į vidurį suėjo skautų rėmėjai ir vadai. Daug pasidarbavusiems skautams asmenims buvo išdalinti garbės ženklai: kunigams Mažonavičiui, Morkeliui ir Petrikui—aukščiausi garbės ženklai, iki šiol buvusiam skautų šefui ir skautų vyriausio štabo pirmininkui p. Šenbergui—sidabrinio vilkio ženklai. Taip pat iškilmingai suteikti atitinkami pažymėjimai trims skautininkams ir keturems paskautininkams. Apie 1½ val. atvyko naujai išrinktas skautų šefu Respublikos Prezidentas p. Stulginskis. Pasveikinus p. Respublikos Prezidentui skautus,

skautai rodė, ką jie moka. Vieni gimnastiką darė, kiti pastatę palapines ir neštuvus, rodė savo sugebėjimus pernešti sužeistuosius ir t.t. Po visos šios programos naujas skautų šefas p. Respublikos Prezidentas priėmė skautų parada ir atsisveikino, o skautai pademonstravę mieste išsiskirstė. "L."

Joninių iškilmės. Lietuvai Pagražinti Draugijos centro valdyba nutarė per Jonines suruošti Veliuonos iškilmės tiek Veliuonoj tiek ir visoj Lietuvoj ir Jonines kasmet švesti, kaip senovės lietuviai šventė. Iškilmė Kaune šiemet prasideda Joninių dieną, taip kad provincijos svečiai viena kelione abiem atvejais bus patenkinti. Kaune bus pastatyta misterija "Geležinis Vilkas," kuri pernai del blogo oro buvo atidėta.

Veliuonos iškilmų išvakarėse visoj Lietuvoj šiemet bus antrą kartą pakurta Vilniaus Ugnis su visomis apeigomis kuo iškilmingiausia. Todel Lietuvai Pagražinti Draugija prašo jau pradėti ruošti iškilmėms. Visos organizacijos, kurios nori dalyvauti Kaune ir Veliuonoj, prašomos įsiregistruoti raštu.

Įsikūrė Vilniečių Sąjunga (Duonelaičio g. 5) tikslu vienyti vilniečius ir teikti Vilniaus kraštui moralinės, kultūrinės ir medžiaginės pagalbos.

Tuo tikslu Kaune, o vėliau ir visoj Lietuvoj, žadama organizuoti aukų rinkliava. Paaukavusiems virš tam tikros sumos bus įteikiamas gana dailus misinginis dailininko Šklėrio pagamintas ir Prahaj atmuštas medalijonas su Vilniaus pilies ir katedros atvaizdu ir su jubiliejaus 600 metų data.

Medalijono daug reiškias trumpas obalsis: "Atmink Vilnių" skamba lyg išpėjantis tautos sąžinės balsas, lyg lenkų smaugių mūsų tautiečių šauksmas.

Lietuvos skolų mokėjimas. Lietuvos skola Prancūzijai už ginklus ir garvežius buvo sutvarkyta pereinamais metais ir einant sutartimi turės būti pabaigta mokėti 1926 m. balandžio m. 30 d. Šiomis dienomis minimos skolos dalį su nuošimčiais, 1,270,268 franc. frankus, Lietuva sumoka Prancūzijai.

Lieka dar sekantiems metams sumokėti 1,134,168 pr. frankai.

Vyskūpo Valančiaus sukaktuvėms. Liet. Kat. Veikimo Centras, savo tarybos posėdyje 1925 m. balandžio 2 dieną, numatydamas Vyskūpo Valančiaus didelius nuopelnus lietuvių tautai ir katalikybei, nutarė švesti jo 50 metų mirties sukaktuvių paminėjimą ir tam laiką paskyrė nuo šių metų gegužės m. 21 dienos iki birželio m. 1 d.

Bagotoji (Vilk. ap.) Mūsų apylinkės jaunimas nežūrėdamas socialistų trukdymų susiorganizavęs į "Pavasario" kuopą nuostabiai gerai veikia. Tik per vieną peraitą mėnesį buvo 2 susirinkimų. Laikytos paskaitos "Spaudos išradimas ir "Pasauležiūra." Išplatinta apie 10 katalikiškų laikraščių. Kuopa turi 100 knygų, knygyną. Narių skaičius žymiai didėja, nes padeda inteligentinės jėgos. "R."

Keturvalakiai (Vilk. aps.). Mūsų jaunimas, apylinkės mokytojams, ypač A. Ignatavičiui padedant, pradeda atbusti iš letargiško miego. Yra čia gausinga "Pavasario" kuopa, choras ir knygynas. Visos kitos organizacijos veikia pusėtina. Ir kitur mokytojai turėtų būti liaudies kultūrintojai, o ne karių ieškotojai. "R."

Estai aplankys Kauną. Pasak Estų spaudos, Estijos parlamento delegacija, kuri lydės Estijos valstybės galvą, jam vizituojančią Latviją, iš Rygos važiuosianti taip pat į Kauną ir dalyvausianti Lietuvos Seimo sukaktuvių iškilmėse gegužės m. 15 d.

ANTANAS BUKNYS,

narys L. Vyčių 25 kp., daug pasidarbavęs šioje kuopoje, o ypatingai sporte; jis ilgą laiką buvo tymo išdin. Ex-fin. rašt., didis jaunimo mylėtojas, koristas (basso) ir įžymus scenos mėgėjas.

20 lietuvių aklų karo invalidų amatų mokysia. Latvijos darbo ministerija yra principaliai pareiškusi sutikimą mokyti amatų 20 lietuvių aklų karo invalidų esančiame šios ministerijos žinioje institute akliesiems. Numatoma, kad Rygon vyks asmuo su tam tikrais įgaliojimais išaiškinti šio reikalo smulkmenas.

Gintaras Telšių ežere. Telšių gimnazijos mokiniai yra radę gintaro gabalėlių, išplautų ant Telšių ežero kranto.

Klaipėdos kraštą skaito už Vaterlandą. "Klaipėdos Žinios" tarp kita ko rašo: "Kaip jau žinoma, Vokietijoje nuo pernai metų lapkr. mėn. veikia naujieji ev. bažnyčių įstatymai. Su jaisiais pasibaigė veikė tie, kurie galiavo čionai santarvei Kl. okupuojant. Anie naujieji čionai nėra pripažinti ir del to negalioja. Bet Berlyno Oberkirchentratas, tų bažnyčių vyriausioji valdančioji įstaiga, vis del to elgiasi taip, lyg jie veiktų ir pas mus, Lietuvoj. Šiomis dienomis jisai paskyrė rinkimus į Prūsijos provincijų synodą. Toki jojo skelbimą, kad ir privačiu būdu, skaitome "Kl. D—booto" 76 numery. Čia pranešama, kad Rytprusių provincija rinkimams į Karaljaučiaus synodą padalinta septynias dalis, trpe kurių Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskritys skaitomi septyntąja dalimi. Rinkimams šituose apskrityse pravesti komisaru, sulig minėtu skelbimu, paskirtas superintendentas p. Gregoras Klaipėdoj. O šitas, kaip matoma, ir visai nesiskubina viešai pranešti, kad jis su šituo užsienių skelbimu nieko bendra neturįs, nesiskubina pareikšti nė tai, kad jis, kaipo Lietuvos pilietis, įsakymams iš užsienio neklausysias, juoba kad evangelikų bažnyčiose jokios tradicijos nėra būti priklausomu nuo užsienio."

Nelaimingas įvykis su automobiliu. Naktį iš balandžio 17 į 18 d. Klaipėdos krašte įvyko didelė nelaimė.

Pasienio policija gavo žinių, kad tą naktį apie 12 val. iš Latvijos pusės plentų Palanga—Karklininkai vyks automobilis su kontrabanda. Pasienio policija atatinkamai

sustatė sargybas ir laukė kalbamojo su kontrabanda automobiliu. Pamatęs jį vienas policininkas davė ženklą sustoti. Pakartotinai stabdžius ir įšovus į orą, automobilis nestojo, tuomet vienas policininkas šovė į automobilį. Tuo šūviu nušauta ūkio banko Klaipėdos skyriaus direktoriaus žmona p. Končienė ir šoferis.

Suomijos parlamente apie Lietuvą. Suomijos parlamentas bal. 2 ratifikavo arbitražo sutartį su Estija, Latvija ir Lenkija. Per debatus paaiškėjo, kad neturima svarbių politinių tikslų.

Pareikšta taip pat simpatijos Lietuvai. Švedų partijos atstovas Šomanas ragina nepasiduoti Lenkijos įtakai lietuvių lenkų ginče del Vilniaus.

Einaš užsienių reikalų ministerio pareigas Prokape atsakė, kad Suomija šiuo reikalu esanti neitrali ir santykiškai su Lietuva esą ypatingai geri.

Švietimo ministeris reiškia pagėidavimo kuogreičiausią sudaryti arbitražo sutartį su Lietuva.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE.

Fantastingas lietuvių kalinimas. Praneša, kad Ruziškių ir Valkininkų apskrity suimta 11 lietuvių, neva partizanų, kurie buvę susiorganizavę dar 1912 ir 1916 metais (!). Pasak laikraščio, suimtieji 1920 m. aktingai dalyvavę lietuvių kovose prieš lenkus, 1923 metais, užimant neutralinę zoną, kovoję su lenkų policija. Be to, jie kaltinami padegę Valkininkų stotį, priešvalstybine agitacija ir šnipinėjimu Lietuvos naudai.

Lietuviams smaugti, kišti į kalėjimus lenkai apkaltinimais ir priemonėmis niekuomet nesidrovėdavo. Šį kartą tačiau, fabrikuojant kaltinimo aktą pasiektas tikras r-kordas, nes lenkų vaizduotėj lietuvių "gaujos" jau organizavęsi prieš Lenkiją dar 1916 metais.

Kratos ir suėmimai. Padaryta visa eilė kratų ir suėmimų Volinijoje ir Vilniaus krašte del neva ruošų sukilimų iš ukrainiečių ir gudų pusės. Suimta iš viso 300 gudų ir 150 ukrainiečių. Iš simtų daugiau kaip 300 žmonių perduota Lidos, Vileikos ir Naugarduko kalėjimams.

Du abiturientai jau atsėdėjo. Balandžio 9 d. paleisti iš Lukiškio kalėjimo atbuvę teismo uždėtą bausmę Tiju-nėlis ir Kumpa. Kaip žinoma, jie buvo teisiami garsioj lietuvių abiturientų byloj. Tuo būdu iš tos bylos dar tebesėdi lietuviai abiturientai: Umbrasas, Žemaitis ir valstietis rusas Tarasovas. Šiems liko dar dveji metai bausmės.

Nieko nepešė. Kaniavos vals. Mergazery, balandžio mėn. 2 d. Mergazerio mokytojo, o drauge ir mokyklos būte, padaryta didelė krata. Apie 6 val. rytą iš kazin kur atsiradę du kareiviai prikėlė mokytoją iš lovos ir užsimeldavo, kad turį apskrities policijos komendantūros įsakymą tuojau padaryti kratą. Pareikalavus, tokį įsakymą parodė raštu ir pradėjo krėsti. Krėtė visur, bet ypač išžiūrėjo kiekvieną lapą mokytojo nedidelio knygnėlio. Sakė, kad mokytojas esąs įtariamas priklausąs prie Rytų Lietuvos ir Vakarų Gudijos slaptos komunistinės organizacijos ir turįs pas save daug uždraustos prieš-valstybinės literatūros. Išvertė viską, išnarlijo visas pakampes, bet nesurado nė mažiausio daiktelio, prie kurio būtų galėję prikibt. Surašę protokolą po 3 val. "darbo," išėjo palikę mokytojo būte ir mokykloj visa aukštyn kojomis.

Skaistybė yra malonumo ir grožės šaltinis.

Vydūnas.

Dideli skausmai išgydomi tik dideliais darbais.

Ožeškienė.

Iš Centro Raštinės.

Lietuvos Vyčių Centro Raštininko Finansinė Apskaita.

PAJAMOS:

Vasaris, 1925 m.

Mokesčiai:

Data	Nuo ko?	Suma
Vas. 9	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	\$ 8.75
" 9	L. V. 14 kp., Cicero, Ill.	16.20
" 9	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	2.95
" 9	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	21.00
" 9	L. V. 33 kp., Montreal, Canada	18.50
" 9	L. V. 27 kp., Norwood, Mass.	1.75
" 9	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	68.31
" 12	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	6.00
" 12	L. V. 78 kp., Lawrence, Mass.	14.50
" 13	L. V. 39 kp., Minersville, Pa.	10.00
" 13	L. V. 6 kp., Hartford, Conn.	32.05
" 13	L. V. 39 kp., Minersville, Pa.	6.00
" 13	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	17.00
" 13	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	5.25
" 19	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	6.50
" 19	L. V. 82 kp., Gary, Ind.	26.75
" 19	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	3.50
" 19	L. V. 52 kp., Elizabeth, N. J.	30.00
" 20	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	5.25
" 20	L. V. 112 kp., Chicago, Ill.	37.75
" 20	K. Nadzeika	2.00
" 20	J. Marsinkavičius	16.60
" 20	L. V. 29 kp., Newark, N. J.	10.75
" 20	A. Laukaitis	6.20
" 20	L. V. 86 kp., Du Bois, Pa.	11.15
" 20	L. V. 113 kp., Linden, N. J.	24.35
" 20	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	43.75
" 20	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	51.75
" 20	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	14.85
" 20	L. V. 112 kp., Chicago, Ill.	8.00
" 20	F. Mikalaitis	1.50
" 20	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	3.75

Pašalpos:

" 9	L. V. 14 kp., Cicero, Ill.	6.00
" 9	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	18.30
" 12	L. V. 82 kp., Gary, Ind.	2.00
" 19	L. V. 82 kp., Gary, Ind.	20.40
" 19	A. J. Bloškis	4.20
" 20	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	1.00

Administracija:

" 9	J. Kudzma	1.50
" 9	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	3.00
" 9	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	5.86
" 9	Beethoven Conservatory	7.50
" 9	L. V. 11 kp., Homestead, Pa.	4.70
" 9	Bridgeport Clothing Company	40.00
" 9	L. V. 100 kp., Amsterdam, N. Y.	0.50
" 9	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	1.00
" 9	Kun. P. Vasys	3.50
" 12	V. Belekevičius	4.00
" 12	J. F. Budrik	9.00
" 12	W. J. Stankūnas	10.00
" 12	V. Kaselonis	3.50
" 12	Kun. J. A. Karalius	7.00
" 12	Kun. J. G. M. Česna	3.50
" 13	Kun. P. Saurusaitis	2.00
" 13	Universal State Bank	7.50
" 13	Peoples Restaurant	3.75
" 13	Kun. P. Mockus	4.00

Data	Nuo ko?	Suma
" 13	P. P. Baltutis	3.00
" 19	L. V. 82 kp., Gary, Ind.	3.00
" 19	Metropolitan State Bank	40.00
" 19	P. P. Baltutis	4.25
" 20	H. Salvaitis	3.50
	Viso	\$ 760.12
Nuo K of L Press	už įvairius darbus	2,294.85
	Viso priimta	\$3,054.97

Kovo, 1925 m.

Mokesčiai:

Kovo 11	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	\$62.50
" 11	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	8.25
" 11	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	20.25
" 11	L. V. 12 kp., Maspeth, N. Y.	6.60
" 11	L. V. 79 kp., Detroit, Mich.	3.50
" 11	L. V. 43 kp., Grand Rapids, Mich.	71.95
" 11	L. V. 13 kp., Chicago, Ill.	5.00
" 11	L. V. 14 kp., Cicero, Ill.	15.50
" 11	L. V. 2 kp., Lewiston, Me.	7.00
" 11	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	83.50
" 11	L. V. 7 kp., Waterbury, Conn.	32.00
" 14	L. V. 111 kp., Youngstown, Ohio	12.95
" 14	L. V. 18 kp., Cambridge, Mass.	26.00
" 14	L. V. 48 kp., Springfield, Ill.	33.60
" 14	L. V. 80 kp., St. Louis, Mo.	3.50
" 14	L. V. 12 kp., Maspeth, N. Y.	3.20
" 14	L. V. 112 kp., Chicago, Ill.	17.50
" 14	L. V. 20 kp., Nashua, N. H.	34.75
" 14	L. V. 17 kp., So. Boston, Mass.	38.15
" 14	L. V. 11 kp., Homestead, Pa.	28.00
" 14	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	3.50
" 14	L. V. 1 kp., Montello, Mass.	18.00
" 20	L. V. 90 kp., Harrison, N. J.	15.50
" 20	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	3.50
" 21	L. V. 5 kp., Chicago, Ill.	16.50
" 21	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	55.75
" 21	L. V. 10 kp., Athol, Mass.	28.50
" 21	L. V. 90 kp., Harrison, N. J.	5.25
" 21	L. V. 24 kp., Chicago, Ill.	7.00
" 21	L. V. 78 kp., Lawrence, Mass.	5.25
" 21	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	1.00
" 28	L. V. 29 kp., Newark, N. J.	18.95
" 28	L. V. 39 kp., Minersville, Pa.	7.00
" 28	L. V. 84 kp., Chicago Heights, Ill.	1.75
" 28	L. V. 25 kp., Cleveland, Ohio	22.75
" 28	L. V. 35 kp., Chicago, Ill.	10.25
" 28	L. V. 85 kp., Westville, Ill.	7.60
" 28	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	2.00
" 28	L. V. 110 kp., Maspeth, N. J.	6.85

Pašalpos:

" 11	L. V. 43 kp., Grand Rapids, Mich.	\$ 3.00
" 11	L. V. 16 kp., Chicago, Ill.	5.00
" 21	L. V. 4 kp., Chicago, Ill.	5.60
" 21	L. V. 36 kp., Chicago, Ill.	12.20

Administracija:

" 11	Ashland Studio	\$ 9.00
" 11	L. V. 43 kp., Grand Rapids, Mich.	.50
" 14	Juozapas Sergontis	3.50
" 14	A. K. Stašaitė	2.16
" 14	Rev. A. Deksnis	4.00
" 14	L. V. 11 kp., Homestead, Pa.	1.50
" 14	R. Andreliūnas	16.50
" 20	Anna's Beauty Shop	3.75
" 20	Kun. Ig. Česaitis	6.00

Data	Nuo ko?	Suma
" 20	Draugas Pub. Co.	7.00
" 20	P. P. Baltutis	1.50
" 21	L. V. 112 kp., Chicago, Ill.	5.50
" 21	P. Blazevičius	2.00
" 28	L. V. 19 kp., Baltimore, Md.	10.00
" 28	L. V. 35 kp., Chicago, Ill.	2.50
" 30	Pelnas nuo šokių, įvykusių vasario 11, 1925 m., Dreamland svetainėj, Chica- go, Illinois	322.31

Aukos:

" 28	Kun. L. Kavaliauskas, Worcester, Mass.	10.00
" 28	Kun. J. J. Jakaitis	10.00
	Viso	\$1,194.12
Nuo K of L Press už darbus		744.33
	Viso priimta	\$1,938.45

IŠMOKĖJIMAI:

Sausio, 1925 m.

Algos:

Data	Kam?	Suma
Sausio 20	Matas Zujus, už antrą pusę gruodžio	\$60.00

Smulkių:

Sausio 28	Matas Zujus, adm. išlaidos	32.70
" 28	Matas Zujus, adm. išlaidos	24.40
" 28	Dargis & Savickas, Ins.	56.10
K of L Press darbininkų algos, popieris, randos		1,038.25
	Viso	\$1,211.45

Vasaris, 1925 m.

Algos:

Vasario 12	M. Zujus, už sausį	\$120.00
" 26	M. Zujus, už pirmą dalį vasario	60.00

Paskolos:

Vasario 17	Juozas Puplėsis	50.00
------------	-----------------------	-------

Smulkių:

Vasario 12	V. Stančikas, kom. už skelbimą	\$10.00
" 12	V. Stančikas, kom. už skelbimą	2.50
" 17	J. Puplėsis—nuošimtis	0.62
" 17	Anton Valonis, kelionės išlaidos į 12-tą seimą	35.00
" 26	M. Zujus, adm. išlaidos	33.44
" 26	Postoffice — deposit	20.00
K of L Press darbininkų algos, rendos, popieris ir kiti reikalai		2,024.79
	Viso	\$2,356.35

Kovas, 1925 m.

Algos:

Kovo 9	Red. alga už antrą dalį vasario	\$60.00
" 27	Red. alga už 1-ąją dalį kovo	60.00
" 30	Raštininkui už 4 mėn.	60.00

Paskolos:

" 4	W. Strioga	100.00
" 5	Juoz. Verseckas	50.00

Smulkių:

" 5	W. Strioga—nuošimtis	1.75
" 18	V. Stančikas—kom. už skelbimą	10.00
" 30	M. Zujus už adm. išlaidas	28.38
K of L Press darbininkų algos, popieris, rendos ir t. t.		1,835.01
	Viso	\$2,205.14

SUTRAUKA:

Pajamos:

Vasario mėn., 1925 m.	\$3,054.97	
Kovo mėn., 1925 m.	1,938.45	
Balansas sulig praeitos atskaitos	754.07	
Viso	\$5,747.49	\$5,747.49

Išmokėjimai:

Sausio mėn., 1925 m.	\$1,211.45	
Vasario mėn., 1925 m.	2,356.35	
Kovo mėn., 1925 m.	2,205.15	
Viso	\$5,772.95	\$5,772.95
Nedateklis		25.46

PRANAS L. SAVICKAS,

L. V. Centro Rašt.

MARYTĖ STIRBAITĖ IR MYKOLAS PANAVAS.

Vasario 22 d., 1925, Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicago, Ill., liko surišti moterystės sakramentu.

Mykolas Panavas vienas žymiausių ir veikliausių L. Vyčių 13-tos kuopos narių. Anksčiau yra buvęs kuopos pirmininku; pastaruoju laiku eina išdininko pareigas. Daug dirbdavo įvairiose komisijose. Del savo sąžiningumo ir uolumo įgijo gilaus pasitikėjimo vyčių tarpe.

Marytė Stirbaitė-Panavienė neseniai atvykusi iš Springfield, Ill. Ten bebūdamą savo darbštumu žavėdavo visus. Darbavosi veik visose idėjinėse draugijose. Atvykus į Chicago, tuojaus prisirašė prie L. Vyčių 13-tos kuopos ir gyvai stojo prie darbo. Ji yra tos kuopos izdo globėja.

Ilgiausių ir laimingiausių metų!

SPORTAS.

IŠ L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO BASEBOLO
LYGOS VEIKIMO.

Gegužės 3 d., 1925, Chicago Vyčių Baseball Lyga atidarė savo penktą sezoną. Tūkstančiai lietuvių ėjo žiūrėti tų žaidimų. Tie asmenys, kurie pora metų atgal žiūrėjo į sportą nepasitikėdami, dabar pasidarė uoliausiais žiūrėtojais ir rūteriais. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Lygos prezidentas p. F. L. Savickas ir Lygos garbės teisėjai bei patarėjai: bankierius J. Brenza, advokatas B. Mastauskas ir profesorius B. Urba.

Dievo Apveizdos—9; Cicero—8.

Nedėlioje 4 ir 14 kuopos pradėjo savo sezoną Mark White Square. Kun. B. Urba išmetė pirmą svaidinį. Rungtynės buvo vienos smarkiausių, nes iki pat galo nebuvo žinoma, kas laimės, bet, pagaliaus 4 kuopa gavo viršų laimėdami 9 prie 8.

Pranas Laurynaitis, 4 kp. žvaigždė, buvo metikas kaip ir 1923 metuose, kuomet 4 kp. liko čempionais. Jeigu jis visados taip pasirodys, tai ir vėl laimės.

Pranas gavo tris kirčius išmušdamas tris išbėgimus. Taip pat manadžierius Zaringas buvo vienas geriausių. Jis gavo tris kirčius, kurių vienas buvo 'home run.' Visi manė, kad Antanas padarys nors vieną 'home run,' bet negalėjo. 8 permainoje Cicero turėjo viršų 8 prieš 7, tuomet Leknickas gavo 'base on balls'; A. Laurynaitis išmušė 3 base kirtį, tuomet Leknickas bėgdamas sulygino 8 ir 8; Martinonis padarė 1 base kirtį, tuomet Antanas padarė išbėgimą, kuris išlaimėjo 4 kuopai 9 prieš 8.

PROVIDENCE	AB	R	H	E
A. Laurynaitis, 3b	3	4	2	0
Martinonis, cf	2	1	1	1
Zaringas, lf	5	2	3	0
F. Laurynaitis, p	5	0	3	0
Smitas, rf	3	0	1	1
Surna, rf	1	0	0	0
Kondokas, c	3	0	1	0
Scharris, 1b	4	0	0	1
Butneris, ss	4	0	0	0
Leknickas, 2b	2	2	0	0
Banis, cf	0	0	0	0
	32	9	11	3

CICERO	AB	R	H	E
Greben, 2b	5	1	3	0
Mazintas, lf 3b ss	3	2	0	0
W. Janausky, rf lf	4	1	2	0
B. Janausky, 1b	4	1	1	0
S. Kupernavich, p	4	2	3	0
Krencius, 3b p	4	0	2	0
P. Kupernavich, cf	1	0	0	0
Bukauskas, 3b	1	0	0	0
Zukauskas, ss	2	0	0	0
Grazulis, c	3	1	0	0
Kiškunus, 3b	1	0	0	0
	34	8	11	0
Cicero	0	1	0	0
Providence	1	0	2	0
	1	0	3	2
	0	0	0	x-9

Strike Outs: Laurynaitis—9, Kupernavich—9, Krenčius—2. Base on Balls: Laurynaitis—3, Krenčius—3. 2 base kirčiai: Zaringas, Smitas, F. Laurynaitis, W. Janausky, Krenčius. 3 base kirčiai: A. Laurynaitis, Krenčius. Home Runs: Zaringas, A. Kupernavich.

J. J. M.

North Side—15; West Pullman—4.

West Pullmano čempionus, vyčių 35 kuopą, supliekė North Side 5 kuopa. Žaidimas įvyko Pullman Parke (Pullman Desert) 3:00 po pietų. Pirmą svaidinį išmetė mūsų lygos pirmininkas F. L. Savickas.

Abi komandos, gražiai pasipuošusios naujomis uniformomis, žaidė be mažiausio ginčo, buvo malonu žiūrėti į žaidimą base-ball svaidininkų, kol North Side 5 kuopos 'sluggers' nepradėjo daužyti svaidinį po visas West Pullman parko dalis.

G. Daugirda, mūsų lygos veteranas metikas, iki 6 permainai sulaikė savo draugiškus priešus, duodamas tik 1 kirtį, bet ir iki pabaigai 35 kuopa neįstengė gauti daugiau kaip tik 7 kirčius ir 4 išbėgimus.

West Pullman suvartojo 3 metikus, iš kurių nė vienas negalėjo sulaikyti North Sidiečių.

Labai malonu, kad North Side 'rooteriai' ir 'rooterkos' interesuojasi savo kuopos base-ball rateliu, nes nemaža jų buvo.

NORTH SIDE	AB	R	H	E
Pranauskas, cf	4	2	0	0
M. Andruškevich, ss	4	1	2	1
Stanevich, 1b rf 3b	5	2	1	1
Kalainis, 3b rf	5	3	3	0
Drazdauskas, rf	3	1	1	0
Nausėda, lf	3	0	1	1
Beržinskas, c	3	2	3	2
Laurent, 2b	5	1	1	0
Daugirda, p	6	1	2	0
Kaminskas, 1b	1	1	0	0
Dovigiala, lf	2	0	0	0
F. Andruškevich, lf	0	0	0	0
	38	15	14	5

WEST PULLMAN	AB	R	H	E
Wallick, 1b	5	0	1	1
Klimas, c	5	2	2	6
Stankus, ss	4	0	1	1
Damakaitis, 3b rf	4	0	1	2
Gričius, cf p	4	0	1	2
Extin, lf	2	1	0	0
F. Wuster, rf 2b 3b	4	1	1	1
Kaliečius, rf 2b	4	0	0	2
P. Wuster, p	1	0	0	0
Skačkauskas, p	1	0	0	0
B. Kaliečius, cf	1	0	0	0
	36	4	7	16

North Side 3 0 2 4 1 2 2 1 0—15
Pullman, Ill. / 0 0 0 0 0 1 0 1 2—4

Struck out by Daugirda—8, P. Wuster—4, Skačkauskas—2, Gričius—1. Base on Balls: Daugirda—1, P. Wuster—5; Skačkauskas—3, Gričius—1. 2 base kirčiai: Kalainis, M. Andruškevich—2. 3 base kirčiai: Kalainis, F. Wuster, Klimas. Stolen Bases: 5 kuopa 3, 35 kuopa 1. A. M.

Marquette—7; Bridgeport—6.

Naujai įstojęs į mūsų lygą Marquette 112 kp. base-ball tymas savo pirmame žaidime neblogai pasirodė, laimėdami nuo Bridgeport 16 kuopos.

MARQUETTE, 112 KP.	AB	R	H	E
Šimkus, rf	3	1	1	0
A. Krivickas, cf	5	1	2	0
Yurkis, ss	5	1	2	0
Strakalitis, c	5	1	3	0
V. Jankauski, p	5	0	3	0
Pruniski, 1b	5	0	2	0
B. Krivickas, 3b	5	0	2	0

Stogis, lf	5	1	1	0
S. Krivickas, 2b	4	2	2	0
Roxy, rf	2	0	1	2
TOTALS	44	7	19	2

BRIDGEPORT, 16 KP.				
Gruzinski, rf	5	1	0	1
Kabelis, 2b	5	1	0	3
Varnagis, 1b	4	1	2	0
Gramont, p	4	1	1	0
Bendick, lf	4	1	1	0
W. Yamont, cf	4	1	1	0
Smagurs, c	4	0	0	0
Rasbit, ss	4	0	0	1
J. Yamont, 3b	4	0	0	1
TOTALS	38	6	5	6

Marquette	2	0	0	0	2	0	1	2	0	—7
Bridgeport	0	0	0	0	0	1	0	5	0	—6

Two base kirčiai: Strakalaitis (2), S. Krivickas (2), B. Krivickas, Varnagis, Gramont. Three base kirčiai: Strakalaitis. Strike outs: Jankauski 16, Gramont 13. Bases on balls: Jankauski 7, Gramont 3.

REZULTATAI GEGUŽĖS 3.

North Side—15; Pullman—4.
Providence—9; Cicero—8.
Marquette—7; Bridgeport—6.
West Side—15; Town of Lake—4.

REZULTATAI GEGUŽĖS 10.

Providence—14; Town of Lake—7.
North Side—16; Bridgeport—1.
West Side—6; Cicero—5.
Marquette—13; W. Pullman—5.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKR. B. B. LYGOS STOVIS:

	W.	L.	Average
PROVIDENCE	2	0	1.000
NORTH SIDE	2	0	1.000
WEST SIDE	2	0	1.000
MARQUETTE PARK	2	0	1.000
TOWN OF LAKE	0	2	.000
CICERO	0	2	.000
BRIDGEPORT	0	2	.000
WEST PULLMAN	0	2	.000

V.

K of L Blank the Kenosha Bankers in 1st Game of Season
Some thousand spectators, lovers of the national pastime, saw the K of L of Waukegan hand a shut-out beating to the famous Kenosha bank team in the opening game of the baseball season.

Polly Kuzmickas and Jimmy Conrad pitched in real big league style. Each was touched for 1 hit. Wonderful support and good hitting helped the K of L win the opening game.

BOX SCORE:

K of L	AB	R	H	E
Mesec, ss	4	1	1	1
Docis, rf, c	4	1	1	0
S. Kabarec, rf	1	0	0	0
J. Kabarec, 3b	4	1	2	0
H. Kuzmickas, ss	1	1	1	0
Yuncer, c	4	1	1	0
Rules, 1b	4	2	2	0
Swedberg, lf	4	1	0	0
Kaires, 2b	4	1	0	0
Anderson, rf	1	0	0	0
J. Kuzmickas, p, cf	4	0	0	0
Conrad, p	3	1	2	0
TOTALS	38	10	10	1

KENOSHA	AB	R	H	E
Bonn, c	4	0	0	1
Skiera, ss	4	0	0	1

Kolar, 3b	3	0	0	0
Ludwig, 2b	3	0	1	2
Easton, cf	3	0	0	0
H'Brick, lf	3	0	0	0
Bruck, rf	3	0	0	0
Rosing, 1b	3	0	0	1
Schmidt, p	1	0	0	0
Walleg, p	2	0	1	0
TOTALS	29	0	2	5

Score by innings:

K of L	000	111	61*	—10
Kenosha	000	000	000	—0

Two base hits—J. Kabarec, uncer, Conrad (2), H. Kuzmickas.

Sacrifice hit—Yuncer.

Stolen bases—Rules (2), Yuncer, J. Kabarec.

Strike outs—By Kuzmickas—5, by Conrad—8, by Schmidt—3, by Walleg—4.

Bases on balls—By Kuzmickas—2, by Conrad—1, by Walleg—2, by Schmidt—3.

K. M. S.

Waukegan Knights Take Second Game of Season.

The K of L played one game of baseball against the St. Joseph team, and then rested the remaining six innings. The result was 14 to 8 in favor of the Knights, Some good hitting and a few errors helped the K of L chalk up another victory.

Waukegan Wins 10 to 1 in Tilt With Chicagoans.

A record crowd of three thousand faithful baseball fans, of which 200 were of Chicago, saw the Waukegan Knights hands the Chicago K of L a 10 to 1 beating. Four double plays and 14 healthy hits featured the Waukegan Knights.

While the North Side K of L's got 8 hits, they were ineffective in the pinches.

Chicago had three innings in which a hit could put a run across.

K. M. S.

Vakarinės valstijos visu smarkumu pradėjo sporto sezoną. Bet kas darosi rytuose—didžioje Pensylvanijos, Massachusetts, Connecticut, New York ir kitose valstijose? Tikimės, kad jie taip pat nemiega. Tad nepatingėkite parašyti apie jūsų veikimą sporto srityje.

* * *

L. Vyčių organizacijos 13-tas seimas įvyksta birželio pabaigoje ir liepos pradžioje. Vienuoliktas seimas, Springfielde, Ill., buvo užbaigtas su "baseball" žaidimu. Neliko nė sekantis, Homesteade, Pa., seimas be žaidimo. Jau įvesta L. V. seimų tvarkoje 'baseball' žaidimai. Ar Bostoniečiai neužmirš ateinančio seimo pabaigą apvainikuoti žaidimu? Jie, spėjame, pakvies stiprią 'baseball' komandą iš vakarinių valstijų liepos 4 d. žaidimui Palangoje.

K. M. S.

Važiuoja traukiniu. Vaikas veržiasi pro langą žiūrėti.
— Joneli, jeigu tu taip daug galvą iškiši,—tau vėjas skrybėlę nupūs.

Vaikas neklauso. Tėvas nejučiomis nutraukia jam skrybėlę ir paslepia už savęs. Vaikas ima verkti. Tada tėvas sako:

— Cit, neverk. Žiūrėk pro langą: lig tik aš švilptelėsiu—skrybėlė ir atsiras!

Tėvas švilpteli ir vikriai uždeda vaikui skrybėlę:

— Matai kad atsirado!

Tėvas išsišneka su motina ir nepamato, kaip vaikas pats išmeta pro vagono langą savo skrybėlę ir sako tėvui:

— Tėtyte, švilptelėk dar kartą!

Kas Jaunimo Veikiama.

NEW YORK, N. Y. Balandžio 19 d., 1925, Aušros Vartų parapijinėje svetainėje įvyko vakaras-vaidinimas ir šokiai. Šį vakarėlį surengė L. Vyčių New Yorko apskrities dramatinis ratelis.

Aktoriai buvo atvažiavę iš Patersono, N. J. Visu pirma, buvo pasakytas monologas "Cicilikas." Tą užduotį puikiai atliko Tamas Pyvas. Dialogą "Girtuoklė ir Blaivininkas" gana patenkinančiai atliko I. Kulikaitis ir V. Gudaitis. Buvo dar suvaidinta komedija "Kas bails." Aldonos rolę vaidino V. Serafiniūtė. Ji savo atvirumu bei jautrumu gyvai parodė Aldonos charakterį. Navicko rolę vaidino T. Pyvas. Jis, nors dar jaunas scenos mėgėjas, vienok gambiai pasižymėjo. Vartojo aiškia kalbą; jo žingsniai ir drąsus ir didvyriški. Pasirodė esąs tikrai toks drąsuolis, kursai ir Aldonai patiko. Žnibžduko rolę neblogai atliko V. Gudaitis. Tik truputį jam trūko vagies drąsumo ir akiplėšikumo.

Apskritai imant, Patersoniečių scenos mėginimai vykusiai pasisėkė atlikti. Publika gana gražiai bei ramiai užsilaikė ir nuosekliai sekė vaidinimų eigą.

Po vaidinimo prasidėjo šokiai. "Radiola Six" smagiai grojo, o jaunimas vikriai ir gyvai šoko. Darbininkai prie sodės ir šaltakošės dirbo prakaituodami. Mat, buvo šiltas vakaras, o publika gerame ūpe, tai viskas sekėsi, "kaip iš pypkės." Daugiau tokių vakarų, daugiau! Nes New Yorkiečiai taip pat nori gyvuoti, veikti ir pasilinksinti.

Reikia tarti nuoširdų ačiū vietiniam klebonui kun. J. Šeštokui už rėmimą jaunųjų būrelio ir už jo gilų susidomėjimą jų gyvavimu ir darbais. "Jaunimas tai mūsų ateitis: remkime jį,"—gerb. klebonas dažnai šiuos žodžius kartoja savo parapijonams.

Bitinas.

NASHUA, N. H. Iš L. Vyčių 20 kp. darbuotės. Bal. 19 d. vietiniai vyčiai surengė vakarą, kursai, visais žvilgsniais kuogeriausiai pavyko. Pradžioje buvo vaidintas "Jaunųjų artistų vodevilis." Jį parašė vyčiai: Jonas Bartis, Vladas Šimkus ir Petras Petrauskas. Vaidinime dalyvavo: J. Bartis, D. Valantukevičius, V. Šimkus, A. Zapėnas, P. Petrauskas, M. Klimiūtė, A. Verkauskaitė ir O. Verkauskaitė. Aktoriai, nors jauni, ir kai kurie pirmą kart scenoje viešai pasirodė, vienok gražiai pasižymėjo.

Sesutės O. ir A. Verkauskaitės, gabios ir pasižymėjusios dainininkės, padainavo keletą solo. Bet šį kartą ir vaikinai neapsileido. Solo ir duetus dainavo V. Šimkus, M. Petrauskas, A. Zapėnas ir S. Šimkus. Visi puikiai pasirodė. Mat, pas mus netrūksta dainos ir scenos pajėgų.

Toliaus sekė vaidinimas "Girių Karalaitė" su šokiais ir muzika. Vaidinime viso dalyvavo 18 asmenų: karalius—V. Ratkevičiūtė, karalienė—M. Tamulevičiūtė, karalaitė—O. Tamulevičiūtė, kunigaikštis—D. Liutkus, vaidevutis—M. Makarevičius,*** M. Svekliūtė, ragana—M. Aksiniūtė, palydovai—M. Tamulevičiūtė, J. Tamulevičiūtė, M. Ermalavičiūtė, girių dvasios—V. Ermalavičiūtė, J. Kazlauskaitė, A. Steponavičiūtė, A. Šatkauskaitė, O. Ceplikiūtė ir A. Baranauskaitė. J. Bukanauskaitė ir J. Digešiuotė dalyvavo šiame veikalė, kaip smuikininkės. Visa kas buvo gražiai atlikta. Daugiausiai kredito už tai priklauso šio veikalėlio režiseri ir vakaro vedėjai O. Bugailaitei.

Be to, dar jauniausias vytis D. Liutkus gan vykusiai pasakė monologą "Cicilikas." Buvo juoko ligi soties.

Pertraukose įspūdingai kalbėjo didis vyčių prietelius ir šios kuopos dvasios vadas gerb. kun. P. Daniūnas. Ragino, kad visas Nashua jaunimas kuoveikiausiai prisirašytų ir priklausytų prie vyčių.

Nors oras buvo prastas, vienok atsilankiusių buvo kupina salė, ir visi liko patenkinti.

Pageidaujama dažniau panašių indomių ir smagių vakarų.

WATERBURY, CONN. Vakaras-vaidinimas. Gegužės 3 d. Duggan mokyklos salėje L. Vyčių 7-ta kp. ir Šv. Juozapo parapijos choro dramatos skyrius, vadovaujant muz. A. Aleksiui, vaidino dramatinį veikalą "Laisvės Kovotojai."

Vaidilos buvo šie: Giedrutis—J. Marčiukaitis, Giedrutienė—O. Andriuškevičiūtė, Jonas—M. Verbickas, Ona—A. Žiburytė, Antanas—A. Dulskis, Balsys—J. Mažeika, Adomaitienė—O. Gečioniūtė, Bagočius—B. Digris, karininkas—K. Vilkas, žvalgas—J. Kairis, Zlodziejevskis—V. Girkonis, legioninkai—J. Mažeika ir K. Sakalauskas. Vieni jų atliko savo roles puikiai, kiti gerai, o tretieji pusėtinai. Gi bendrai imant, pats veikalas ir vaidinimas palko gilaus įspūdžio.

Laikė pertraukų grojo vyčių orkestra. Publika atsilankė gana daug. Visas pelnas skiriamas naujai parapijos mokyklai.

Žibutė.

SPRINGFIELD, ILL. Operetė. Gegužės 24 d. 1925, Knights of Columbus auditorijoje L. Vyčių 48 kuopa vaidina operetę "Sylvia." Vadovauja p. A. Kvedaras. Vakaras rengiamas parapijos naudai.

Be vietinių pasižymėjusių vaidilų, šioje operetėje dalyvaus p. Ramanauskas iš Chicagos. Tai visa lemia, kad Springfieldiečiai turės tokį vakarą, kokį senai tėra turėję.

X.

CHICAGO, ILL. Lietuvos Vyčių 4-ta kuopa. Gegužės 7 dieną įvyko iškilmingas naujų narių priėmimas. Šiame susirinkime dalyvavo virš 100 kuopos narių ir keletas svečių. Pastarųjų tarpe buvo Chicagos Vyčių Apskričio pirmininkas P. Sedemka, p-lė D. Gustaitė iš Detroit, Mich., p-lė Z. Navickaitė, adv. K. Česnulis ir V. Rūkštalis, Vyčių spaustuvės menadžeris.

Priesaikos ceremonijas atliko kun. prof. B. Urba. Jis taip pat buvo šių iškilmių svarbiausias kalbėtojas. Be to, kalbėjo L. V. Centro pirmininkas M. Bagdonas, p-lė D. Gustaitė ir vietinės kuopos dv. vadas kun. kleb. Ig. Albavičius. P. Sedemka Chicagos Vyčių Apskričio vardu įteikė kuopai laimėtą vajuos dovaną. Iškilmės buvo giliai įspūdingos.

Po iškilmių sekė kuopos pasitarimas įvairiais reikalais. Tarp kitų dalykų, nutarta paaukoti parapijos bažnyčios statymo fondui \$100.00.

Šis iškilmių vakarėlis, pagalias, buvo baigtas draugiškai pasilinksminimu.

Atsilankęs.

Prelegentas, baigdamas skaityti ūkininkų kursuose žemės trešimo paskaitą, sako:

— Taigi, matydami, kokiais milžiniškais žingsniais eina pirmyn chemijos mokslas, gal susilauksime tokio laiko, kad viso lauko trąšas galėsime nešti vienoje kišenėje.

Ūkininkas, norėdamas parodyti savo mokslingumą, priduria:

— Trąšas—vienoje kišenėje, o javų laukus—kitoje.

Motina, drąsydama dukterį eiti už vyro, sako:

— Dukrele, nebijok eiti už vyro. Juk ir aš esu ištekėjus.

Duktė:—Bepigu mamai buvo eiti už tetušio, o man reikia eiti už svetimo.